

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
6-szorosos petit sor egyezer 20 fill.
minden következőnél 16 fill.
Nyitvatartás 40 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 867.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, március 20.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Eltemetünk újra . . . Irta: Lengyel Z.
- Az expressz-parlament.
- A vízvezeték megváltása.
- Az órnagy felesége.
- A vasutasok fizetésrendezése.
- Park a Csáta-erdőben.
- Az aradi bioszkóp-igazgató.
- Krivány kiszabadult.
- Arad Kossuth szobra. Irta: Kaszab Géza.
- Visontay Kálmánt elítélték.
- A gyánu ől.
- A kishalmágyi bankógyár.
- Tárca: Krivány.

Eltemetünk újra . . .

Az Aradi Közlöny számára írta:
Lengyel Zoltán.

Budapest, március 19.

Tavasz ébredéskor, hogyha majd föl-
támadsz: eltemetünk újra.

Ha megjelen szűrtünk bánatos arcod-
dal, bánatos arcodon siró fájdalommal:
visszamehetsz újra, eltemetünk újra.

Ha szólasz mihozzánk mennydörgő szó-
zattal, tulvilági hangon érzések tengerét,
háborgó viharát, poklok szenvedését, szen-
vedő lelkeknek rémes jajgatását mind-mind
felidézve: elhallgathatsz újra, eltemetünk
újra.

Ha feltárod kebled vérvő üt sebével,
megmutatod arcod nemzetért szenvedő, el-
torzult alakját, némán könyörgöd le az
egyek boszuját: nincsen ki megértse, nincs
ki rá feleljen, temetkezhatsz újra, elteme-
tünk újra.

A te idő elmúlt, a mienk nem jött

meg. Szózatod elhangzott, érzésednek vége,
munkád, szenvedésed, nagy alkotásod, hon-
talan lelkednek hosszú bolyongása, felra-
gyogó álma, termő gondolata, rajzó szere-
tete: elpergett, elhamvadt. Amikor szület-
tél, világot megváltó kicsiny csira benned
magyar földre leszállt: szegénységünk volt
nagy. Ma, midőn visszatérsz, ujuló tavasz-
szal új hitet hirdetni: gazdagságot találsz.

Mikor tanítottál: kevés volt a magyar.
Most, hogy újra megjössz: sokat találsz
itt. Ámde földhöz ragadt nagy szegény-
ségünket gazdagság takarta: lelki nemes-
ségünk. Palotánk ime kongnak ürességtől:
lelkünk lett szegényebb.

Akkor tanításod a kevés magyarban új
hitet ébresztett, új eszmények keltek-lelked
röpte nyomán: ma a sokaságnak hitvány
gondolatját utcai szemetnél többre nem be-
csülnéd.

S mikor eszményidből alkotások lettek,
sok—sok óhajításunk törvénynyé szilárdult
s a törvényt védeni, hazát megmenteni
tettre kellett kelni: körüléd sereglett egy
nemzet ereje, veled vitva harcát egy nem-
zet hatalma, téled remélt áldást, kezdetől
oltalmat, hittől akaratot, akarattól sikert,
sikertől nagyságot.

Nem bujkált ott senki, nem futott meg
gyáván, nem adta el faját árulás piacán.

Az idegen ellen tömör sorfalakban, fel-
vonult a gyermek, ott volt az aggastyán,
kinek kevese volt, keveset áldozott, kitől
több is tellett, többel járult oda, nem gon-
dolt vagyonnal, felelte családját, csak egy
oltárt ismert: s ez a magyar haza.

Hejh! az a hatvan év, mely a nagy

időktől mostanig lepergett, jó erkölcein-
ket, de elpusztította; önfeláldozásunk, de
elsorvasztotta! Jobb is volt tenéked ott
az idegenben, idegen fajok közt, szivet-
tépő buval, nagy hontalanságod keserű
kenyerén tengetni életed tiszta remény-
séggel, feltámadásunknak eleven hitével:
semmint hazajönnöd saját fajod között ide-
genként élni.

Jobb is volt te neked, hogy ha meg-
próbáltál itthon és odakünn, megmozgani
mindent, hogy azt a nagy követ a temet-
kezésnek gyászos sirhantjáról el tud hen-
geríteni, jobb is volt te neked idegenben
halni.

Jobb volt minékünk is. Áldunk té-
ged Isten! Így bár elporladtál: nem hal-
tál meg soha . . . Mert bár eltemettünk:
sohse távoztál el, itt vagy köztünk min-
dig, itt maradsz örökké.

Testből eszme lettél s kevesek lelké-
ben tovább él az eszme, leapadt erőben
meg nem fogyó hittel. Kevesek lelkéből
majd kipattan egyszer, suhanó szellőnek
szárnyán tovalebben.

Az lesz majd a nagy nap! Mikor ég-
zengés közt testet öltesz újra, kezdedben
forogva villámló szabályját a nagy sza-
badságnak. Az lesz majd a nagy nap, mi-
kor, mint tebened újra megszületik. Rá-
kóczy nagy lelke az eget csapkodó tenger
haragjában!

Akkor nem siratunk, akkor nem gyá-
szolunk, eke mellett szemünk nem hint
gyöngyharmatot. Akkor nem szavakkal,
tettben utánozunk, farizeus képpel, hitel-
len lélekkel nem közelgünk hozzád.

Krivány.

Az aradi törvényszék fogházát ma reggel, a luc-
kos szürkületben elhagyta egy ur. Bűnössége és
multja mellett ez a szó illik legjobban Krivány
egyéiségére. A jó világban, a bíróság előtt s a
börtönben is, minden dolgában is ez nyilatkozott
meg benne. Még tegnap is ezt üzenté ki a fog-
házból:

— Nem akarok újságírókkal beszélni . . .

Egészen úgy hangzott ez, mint amikor az in-
tervjúra váró újságíróknak ezt adja tudtul a kabi-
metalakításra deznált férfi:

— A kegyelmes ur nem fogadja az urakat.

Az igazságnak járó tartozását lekivittelte, becsü-
letbeli ügyét elintézte. Az újságírók pedig neki töb-
bet köszönhetnek, mint ő az újságíróknak. Egy esz-
tendeig körülbelül állandó volt az aradi újságokban
a Krivány rovat s azontul is igen gyakran adta
meg az érdekességet az újságoknak. Az újságok,
igaz, világhíressé tették, de ez a világhír, ugylát-
szik, neki ma már nincs inyére.

Aradon, amelyet szeretetreméltóan a „sikkasztó-
k városának“ nevezték el, az újságíróknak több-
féle tipust volt alkalmuk megfigyelni. Itt volt pél-
dául Bács Nándor, a jó humorú sikkasztó, a bírós-
ság előtt egész naívu, mosolyogva mondta el a sikk-
asztásainak dolgát. Szinte úgy fogta fel a dolgát,

hogy n-ki csak egy bűne volt: amikor kértek, nem
tudta megtagadni. Nem is illett be a bűnügyi tár-
gyalás keretébe, ami or azt mondta:

— Hát kérem alázatosan, a pénzt átadtam a
Móricának . . .

A Móricka, a Scheinberger Mór egész másféle
ember volt. Ő valósággal felháborodott azon, hogy
ő bűnösnek hiszik. Mikor a főtárgyalási elnök föl-
olvastatta egy újságtudósításból, hogy Scheinberger-
nek, az igénytelen kávésnak milyen nagyralátó tervei
voltak, Móric indignálódva mondta:

— Hrabovszky-stílus! . . .

Ez annyit jelentett, hogy a cikket bizonyára
Hrabovszky, az azóta meghalt fiatal újságíró írta, a
ki gyakori vendége volt a Scheinberger-kávéháznak.

Volt azután flegmatikus, szemérmes, szenti-
mentális, cinikus sikkasztónk. Krivány egyik osz-
tályba se tartozott. Ő a bűnösségben is megtartott
bizonyos méltóságot, önérzetet. Beismeri a botlást
de nem alázódik meg miatta. S az ur a fegyházban is
ur, s aki valamikor olvasatlanul hozatta a Molt et
Chandon cég pezsgőit, a bíróság előtt se viselked-
hetett úgy, mint akármelyik csirketolvaj. S Magyar-
országot nem hiába nevezik az urak országának,
az uri bűnösök mindig jobban járnak, mint a pa-
rasztok. Kriváynak is, betegsége révén, sikerült
megszabadulni a fegyháztól s az egész büntetését a
beteg rabok celláiban ülta le.

A betegsége . . . Azzal is becsapta a világot.
Mikor megszökött, azt beszélték róla, hogy gyomor-
bajos ember, s hogy nincs sok élni valója.

— Legfőlebb egy félévig húzhatja . . .

S Krivány bizony húzta, húzta nyolc esztendeig.
Most ugyan, amint mondja, a lába fáj, de egyéb-
ként egészségben hagyta el a Marospart nagy pa-
lotját. Amit Tusnád nem tudott helyrehozni,
azon segített a *börtön-kura*. Ma még ismeretlen
dolog az orvostudományban ez, noha nem képtelen-
ség. Abszolút nyugalom, rendszeres táplálkozás és
egyforma életmód: ez az, amihez Krivány ur korá-
ban, a szórakozások közepette sohase jutott, s amit
a börtönben megkapott. A mellett egyik legdrágább
rabja volt az államnak: annyi orvosságot kellett ho-
zatnia neki, mint a többi beteg rabnak együttvéve.
S az ő betegsége azután granuba keverte egy má-
sik sikkasztónak, Böhm Adolfnak betegségeit. Mikor
az újságok híret hozták a vezérigazgató-rab betegsége-
nének, azt mondták rá az újságolvasók:

— Beteg? Á, ismerjük már az ilyet. Beteg,
hogy ne kelljen fegyházba mennie, hanem itt csü-
csülje le a büntetését.

Pedig Böhm Adolf egész becsületesen beteg
volt, sőt, hogy a szimulálás vádjára alól teljesen iga-
zolja magát, egész becsületesen meg is halt. Kri-
vány pedig a szabadságban foghat hozzá — az utó-
kurához.

Addig ne támadj fel, ne is halj meg soha!

Ha most támadnál fel: eltemetnénk újra. Ha most jelennél meg bánatos arcoddal, bánatos arcodon síró fájdalommal: vissza mennél újra, eltemetnénk újra.

Ha most szólnál hozzánk menydörgő szózáttal, tulvilági hangon, tulvilági hanggal érzések viharát, poklok szenvedéseit, szenvedő lelkeknek rémes jajgatását mind-mind felidézve: elhallgatnál újra, eltemetnénk újra.

Ha most mutatnád fel kebled öt sebével, arcod e nép miatt torzult alakjával s úgy könyörögnéd le az egék boszuját: nem mozdulna senki, nincsen ki megértsen; temetkezni újra, eltemetnénk újra.

Akkor jöjj el ismét: lehozva az égből, megváltó nagy Isten áldó két kezéből e szenvedő nemzet örök szabadságát!

Az expressz-parlament. A képviselőház ülése.

*

A képviselőház ma délelőtt Juth Gyula előnöklété alatt ülést tartott. Mindenekelőtt letergelyelték az ügyvédi rendtartás reformjáról szóló törvényjavaslatot. Azután mentelmi ügyeket intéztek el. A Ház utasította a szakminisztert a fürdőhelyek vasárnapi munkaszünetéről kiadott rendelet visszavonására. Ezután a kérvényekre került a sor. Ezek között különösen a vasutasok kérvényei keltek nagyobb érdeklődést.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 19.

Az irányzat, — hogy tőzsdei nyelven beszéljünk, — lanyha. Vakáció volt, vakáció lesz: ki az ördög kíváncsi ilyenkor arra, hogy az ügyvédek rendtartását reformálják? Ha az ügyvédeknek jó a reform: a fiskálisparlament megszavazza. Ha nem jó nekik: akkor a parlamentben ülő alperesek szavazzák meg. Szóval megszavazzák. Egyáltalában mindent megszavazzanak, gyorsan, gyorsabban, leggyorsabban. Expressz.

A publikumot a kiszabadult sikkasztók eseteinél főként kétféle érdekli. Az első: hogy mihez fog ezután?

Hát bizony a fonalat ott fölvenni, ahol letette, nem lehet. Nemcsak a megyei gyámpénztárba nem mehet vissza (azóta különben, épen ő miatta, el is vették a megyétől a gyámpénztárt) de a világban se számíthatna arra, ami volt. A vendéglőben a pincérek, az üzletekben a segédek már nem köszönhetnek olyan szeretetreméltóan, mint azelőtt a régi, jó törzsvendéget és kuncsaftot. S az olyan ur, mint a minőnek Krivány maradt, nem tűrné meg, hogy utána mutassanak:

— Ez az... Krivány...

Egy ideig itt marad, aztán valószínűleg beleveti magát valamelyik nagy város tolongó emberáradatába. Talán Budapestre, Bécsbe, vagy még tovább. Ott már alig fognak emlékezni a Krivány névre. Vagy épen — talán nem is kell neki ragaszkodni az ősi névhez. Pedig milyen sok pénzébe került egyszer, hogy a nevének nemesi voltát, ősi származását bizonygatta!

A másik kérdés: van-e még valamije az elsikkasztott pénzéből. Ez már nehezebb probléma. Ha azt Arad megye tudhatná!

Krivány körülbelül hét-nyolcszáz ezer koronát sikkasztott. Tény, hogy nagyon költséges életmódot folytatott. A minek nagyon kis részét fedezte az ezerkétszáz forint évi fizetés. Villát, házakat vett. Sőt főnyereményt is vett, hogy a gazdagodásának, pazar életmódjának a világ előtt okát adja. Sok pénzébe kerül-

Tehát a Ház kong az ürességtől. Akik itt vannak, izgatottan tárgyalják a kiegyezési tárgyalások eshetőségeit. Az új-függetlenségiek amolyan se hideg, se meleg álláspontot foglalnak el, a többiek azonban erősen tüzelnek, hogy formulákba nem mennek bele és a hosszu leírást nem fogadják el. Ez azonban majd megválnak a vallatásnál.

Részletes tudósításunk:

Napirend előtt Hédervári Lehel előadó be-terjesztette a mentelmi bizottság jelentését Lengyel Zoltán mentelmi joga felfüggesztése tárgyában.

Ezután harmadszor való olvasásban elfogadták az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról szóló törvényjavaslatot.

(Az ügyvédek dolga.)

Szivák Imre: Ez a javaslat úgy a bírák, mint az ügyvédek érdekeit érinti. Főleg az ügyvédi nyugdíj ügyével kíván foglalkozni s erre kéri a Ház engedelmét.

Elnök: Kérde a Házat, megadja-e ehhez az engedelmet? (Főlkialítások: Megadjuk!)

Szivák Imre: Az ügyvédi pályát azért szűkítjük a fiatalok, mert a hivatalnok pályán kevés a tér. Az ügyvédek autonómiaja a vonzó erő, ez azonban csak az ügyvédi nyugdíj ügyének megvalósításával volna teljes. Ezt az erkölcsi érdekek is sürgetik. Az ügyvéd annak tudatában, hogy önzetlen működés mellett sem lesz anyagilag elhanyagolva, könnyebben enged altruisztikus irányok csábításának. Szó a jogi oktatás reformjáról s a jogi képzés fokozásáról. Kéri a minisztert, habozás nélkül menjen előre a megkezdett úton, az eszme megvalósításában az ország ötezer ügyvédje támogatni fogja. Az ügyvédi nyugdíjról szóló törvényjavaslat megokolásával együtt készen van s kéri az igazságügyminisztert, terjessze azt a Ház elé. A javaslatot elfogadja. (Helyeslés.)

Günther Antal: Ő régi ügyvéd, egész lelkével ott csüng az ügyvédség érdekein s éppen ezért úgy hiszi, neki felesleges annak bizonyítása, hogy szíven viseli az ügyvédség érdekeit. A magyar ügyvéd mindig hatalmas faktora volt a jogfejlődésnek és a jogszolgáltatásnak. Reflektál Nagy Dezsőnek arra a megjegyzésére, melyet a Kuria számszerű bírák dolgában mondott. Ezt az állapotot nem változtathatja meg, mert itt őt a törvény köti. Az ügyvédi nyugdíjra vonatkozó kívánságokat a legmelegebben támogatni fogja. Mihelyt meggyőződött arról, hogy az ügyvédi kar többsége mellette van a dolognak, megteszi erre

tek a barátok, sőt a barátnők. De akik utána számítottak, a számítás végén azt konstatálták, hogy mindez még nem emésztette föl. S az a mód, a hogy ő, az emlékezetes Szilveszternapkor a bécsi rendőrség kezébe adta magát, az adott legtöbb tápot arra, hogy Krivány, miután a pénzt jól elrejtette, eljött az igazságszolgáltatással — kvittelni. Leül a büntetését, hogy azután annál nyugodtabban költözzön el a „maradékot”.

Ez a gyanu megmaradt, s akármilyen szegényesen fog Krivány élni valahol, ha tán nyomorog is, ezt a gyanút el nem hártja. Hiszen, ha nem is derül ki: van annyira ügyes ő, hogy el ne árulja!

Talán nem is az embereket, hanem ezeket az ostromló kérdéseket kerülte Krivány, a hogy a fogházból kiment. Neki a szabadság első napjai talán kinosabbak, mint az egész büntetés. A fogházban, a mióta elítélték senki se faggatta, senkise éreztette vele a multját. Ott is külön volt, mint a többi. Azok rabmunkában fát vágtak, ő pedig fejcédulát festgetett. A kiszabadulás után azonban kellemetlen neki az emberekkel találkozni, akik azelőtt a barátságát keresték, s most a becstelen embert éreztetik vele. Hanem ez is csak átmenet. Krivány Jankó le-
törli kabátjáról a fogház porát, utra megy, s itt vagy ott nemsokára olyan kifogástalanul és gyomorbajosan előkelő gentleman lesz belőle, mint azelőtt. Mert a gyomorbaj hozzátartozik az uri módhoz. Csak meg ne ártson neki a zökkenés, hogy a csöndes, szolid fogházélet után újra élni kezd...

vonatkozólag a lépéseket. A kényszer nem akarja alkalmazni, mert egy szabad intézmény-nyel kapcsolatban ezt kerülni kell. Kéri a javaslat elfogadását.

A Ház a javaslatot általánosságban elfogadta.

A részletes tárgyalás 1—3. §-át a Ház változatlanul elfogadta.

A 4. §-nál

Bizony Ákos előadó módosítást nyújt be, mely a Kuria tehermentesítését célozza azért, hogy ügyvédi fegyelmi ügyekben a vád alá helyezés esetén a felelősség lehetőségét megszorítja.

Pleininger Ferenc hozzájárul a módosításhoz. Indítványozza azonban, hogy a felelősség a fentemlített esetekben ne legyen kizárva.

A Ház a szakaszt az előadó módosításával fogadta el.

Elnök: Ezzel a javaslatot részleteiben is elfogadták.

(Mentelmi ügyek.)

A mentelmi ügyeket Balogh Ernő referálta. Felfüggesztették Lovász Márton, Buday Barna (sajtóvétség), Gyuris Emil (párbaj) és Fábry Károly (becsületsértés) mentelmi jogát.

(Utasítatik a miniszter...)

Gothard Sándor: A közgazdasági bizottság nevében előterjeszti a kereskedelemügyi miniszter rendeletét a fürdőhelyek ipari vasárnapi munkaszünetéről tárgyában. A bizottság azt javasolja, hogy utasítsák a minisztert a rendelet *mielőbb való visszavonására*.

A Ház ehhez a javaslathoz hozzájárul.

Holics határszéli község vasárnapi munkaszünetéről tárgyában is adott ki a kereskedelmi miniszter rendeletét. Ezt a Ház tudomásul vette.

(Kérvények.)

Ezután a kérvények 22—26. sorjegyzeke következett. A Rákóczi hamvainak hazaszállításával kapcsolatos s tárgyuakat vesztett kérvényeknél Nagy Dezső felszólalt s azt sürgette, hogy a nagy szabadsághősnek Budapesten állítsanak fel emlékművet. Erre vonatkozólag határozati javaslatot is nyújt be.

Zakariás János: A kérvényi bizottság nevében hozzájárul ahhoz a kívánsághoz, hogy a Kassai emlékművön kívül Budapesten is állítsanak fel emlékművet.

A határozati javaslatot elfogadták.

Zakariás János ismerteti a szatmári görög keletiek kérvényét, melyben kormánytámogatást kérnek egy gör. kel. plebánia felállítására. A bizottság azt javasolja, hogy a kérvényt tegyék át a kormányhoz. (Helyeslés.)

Nagy Dezső: Tekintve a kérvény nagy nemzeti horderejét, javasolja, hogy pártolólág küldjék át a kultuszminiszternek.

Thaly Kálmán: Pártolja Nagy Dezső indítványát.

Apponyi Albert gróf kultuszminiszter rövid felszólalása után a Ház elfogadja Nagy Dezső határozati javaslatát.

Az elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti. Szünet után

Moskovitz Iván: Ismerteti 41 törvényhatóság kérvényét, melyben a magyar nyelvű céges címfeliratok kötelező használatának törvényi elrendelését kérik. A bizottság a kérvényeket tudomásul vétel végett jelenti be.

Ezután a vasutasok kérvényei kerültek tárgyalás alá. Erről lapunk más helyén számolunk be.

TÁVIRATOK.

A дума feloszlátása.

Pétevári, március 19. Az Echo de Paris tegnapi pétevári levelezőjének Golevin dumaelnökkel folytatott intervjút közölte, amely szerint Golevin kijelentette, hogy kevésbé hisz Stolipin miniszterelnöknek, aki csak arra vár, hogy a baloldal valami hibát kövessen el, hogy a dumát feloszlassa. Golevin felhatalmazta a dumát annak a kijelentésére, hogy az Echo de Paris levelezőjével nem beszélgetett és ennek következtében előtte a szóban forgó kijelentést nem tehette. Az elnök egyúttal kötelességének tartja annak kijelentését is, hogy semmi oka sincs arra a feltevésre, mintha Stolipin miniszterelnöknek az volna a szándéka, hogy a birodalmi dumát feloszlassa.

Az őrnagy felesége.

A törvénytelen gyermek.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 19.

Egy állítólag törvénytelen gyermek miatt érdekes bűnpörben folyik most a bűnvizsgálat a budapesti törvényszéknél. A vádat O. Albertina ellen a férje, B. őrnagy emelte.

A vagyonos nő a lápokban való hirdetés útján magasrangú katonatisztet keresett férjül, nem hallgatva el, hogy már özvegy és gyermeke is van. Pályázó több akadt és közülök B. őrnagy volt az, aki a dúsgazdag O. Albertinát feleségül vette. De a házasságuk nem volt boldog. Amiatt még csak nem is zúgolódott a férj, hogy hitvesének, amint utóbb megtudta, nem is egy férje volt már, de három s közülök kettőtől elvált és csak a harmadik halt meg.

A háborúság akkor tört ki, amikor arról értesült, hogy hitvesének a *fiugyermeke törvénytelen* és a három előbbi férj közül egyiket sem mondhatja atyjának. Az őrnagyot különösen azért érintette kínosan a dolog, mert a már tizenöt éves fiút, akinek származására nézve a felesége hamis irásokat adott eléje, törvényesíteni akarta s a maga nevét is rá akarta ruházni. És mert ez volt a szándéka, a fiút fölvetette egy hadapródiskolába is, természetesen úgy, hogy a kis kadétot jóhiszeműleg törvényes gyermeknek mondotta.

Mihelyest az őrnagy bizonyosságot szerzett arról, mennyire megtévesztette a neje, nemcsak *válopört indított ellene*, de büntető uton is megtette O. Albertina ellen a lépéseket. Feljelentése folytán a királyi ügyészség *közokirathamisítás* címén indított eljárást az ügyben s a büntetőtörvényszék Kresák dr. albirót bízta meg a vizsgálat vezetésével.

A vizsgálóbíró ma kihallgatta a bejelentett tanukat, többnyire O. Albertina barátait, akik a törvénytelennek állított gyermek származása tekintetében tettek tanuvallomást. A vád alapos vagy alaptalan volta csak a vizsgálat végével lesz megállapítható s annak eredményéhez képest tesz majd az ügyészség indítványt a továbbiakra nézve.

A vízvezeték megváltása

Elhalasztották a tárgyalásokat.

Az elintéztett incidens.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 19.

Az aradi vízművek megváltási árának megállapítására kiküldött szakbizottság Heinrich Sándor elnöklete alatt ma délelőtt 11 órakor a városháza emeleti tanácstermében ismét ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a tárgyalások folytatását ez év május közepéig elhalasztják. Eddig az időkig ugyanis a tegnapi ülésen hozott határozat értelmében a szakértők megvizsgálják a vízvezetési társaság üzleti könyveit és a törvényszéknek bemutatott mérlegeket.

A mai ülés lefolyásáról tudósítónk az alábbiakat jelenti:

A tegnapi ülésen Heinrich Sándor, a szakértő-bizottság elnöke ma délelőtt 11 órára hívta össze a bizottság tagjait és a mai ülésre szóló meghívót még tegnap kézbesítette a bizottsági tagoknak. A mai ülésen jelen voltak: Révész Adolf, Ring Géza és Rosenberg Miksa dr. törvényhatósági bizottsági tagok a város képviselőjében, R. H. Meyer liverpooli gyáros, Schick Ernő bécsi ügyvéd és Gélyi József budapesti

igazgató a vízvezetési társaság képviselőjében, továbbá ifj. Varjassy Lajos dr. rendőrfogalmazó, a bizottság jegyzője.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után Heinrich Sándor elnök sajnálkozását fejezte ki a tegnapi incidens fölött, amely két bizottsági tag között felmerült differenciákra vezetett. Örömmel jelentette ki, hogy ezek a differenciák elsimultak. Konstatálni kívánja, hogy ez a véleményeltérés és az ennek következtében felidézett animózus hangulat csupán a vízvezetési társaság által a tárgyalások folyamán benyújtott beadványok folytán keletkezett. Ezekben a beadványokban a vízvezetési társaság a város által kiküldött szakértőket, akik valamennyien független és előkelő polgárok, olyan színen tünteti fel, mintha azok a város részéről olyan direktívákat nyertek volna, amelyek szabad elhatározásukat megkötik és eljárásuknak irányt szabnak. Ezenkívül a vízvezetési társaság beadványainak hangja is követelő volt. Ennek a hangulatnak nyomása alatt keletkezett a város egyik kiküldöttje részéről ama élesebb visszautasítás, amely a másik részről sem maradt viszonzás nélkül.

Gélyi József szakértő a maga részéről mentette a vízvezetési társaság szakértőinek állásfoglalását. Ezután Heinrich Sándor elnöknek szívélyes fogadtatásukért, valamint a tárgyalás tapintatos és tárgyilagos vezetéséért a jelenlevők éljenzése közben köszönetet szavazott.

Rosenberg Miksa dr. elismeréssel adózott ifj. Varjassy Lajos dr. jegyzőnek a tárgyalás jegyzőkönyvének vezetése körül kifejtett intelligens munkájáért.

A bizottság a legközelebbi tárgyalást ez év május 13 ikának délután három órájára tűzte ki. Eddig ugyanis remélhető, hogy a szakértők befejezik a szükséges könyvvizsgálatokat. Az ülés az elnök elterése mellett fejeződött be.

Visontay Kálmánt elítélték.

A művészpörök vége.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 19.

A tegnapi érdekes fordulatokban gazdag tárgyalás után ma csendes mederben, az izgalomnak magasra csapó hullámai nélkül folytaták a Balla Frigyes és Urhegyi Alajos festőművészek által Visontay Kálmán fölfüggesztett gimnáziumi tanár ellen indított rágalmazási és becsületsértési pörök tárgyalását. Minthogy a bizonyítási eljárást tegnap befejezték, ma csak a perbeszédék és az ítélelhozatal voltak hátra. Visontaynak sajnálkozását kifejező nyilatkozata után Urhegyi visszavonván a panaszát, a bíróság csupán a Balla-Visontay ügyekben hozott határozatot. Ebben fölmentette a rajztanárt a nyomtatvány útján elkövetett rágalmazás vádjáról, mert közleménye nem sértette Balla személyét, de Ballával szemben az utcán használt gyalázkodó kifejezés miatt bűnösnek találta a becsületsértés vétségében és ezért 40 korona pénzbüntetésre ítélte.

A mai tárgyalásról az alábbi tudósítást adjuk:

A törvényszéki palota egyik szűk tanácstermét ma reggel 9 órára ismét zsúfolásig megtöltötték az aradi művészek, tanárok és műbarátok, akik rendkívüli érdeklődéssel kísérték a Balla Frigyes és Urhegyi Alajos által Visontay Kálmán ellen indított pörök fejleményeit.

Bittó József elnök megnyitván a tárgyalást, szót kért Visontay Kálmán panaszolt, hogy egy nyilatkozatot tegyen. A rajztanár elmondta, hogy bár nem emlékezik arra, mintha Urhegyi Alajos tanárról és festőművészről sértő kifeje-

zéseket használt volna, amint azt a tanúk a tegnapi tárgyaláson vallották és így a tanúk félremagyarázták az ő szavait, mégis kijelenti, hogy Urhegyit sem egyéni tisztességében, sem művészi reputációjában sérteni nem akarta és az eset fölött sajnálkozását fejezi ki.

E nyilatkozat után Sugár Jenő dr. ügyvéd Urhegyi képviselőjében visszavonta a panaszt, a törvényszék pedig ez ügyben megszüntette az eljárást Visontay ellen.

Most Sugár Jenő dr. elmondta vádbeszédét és kérte a bíróságot, hogy mondja ki bűnösnek Visontayt a Balla sérelmére elkövetett rágalmazás és becsületsértés vétségében.

Tabakovics György dr. rövid védőbeszéde után a tanács határozathozatalra vonult vissza, majd kihirdette ítéletét, mely Visontayt becsületsértésért 40 korona pénzbüntetésre ítélte. A rágalmazás vádjáról fölmentette a törvényszék a rajztanárt, azzal az indokolással, hogy a Visontay által közzétett nyilatkozatban a galád kifejezés nem Ballára vonatkozik.

A felek megnyugodtak az ítéletben és minthogy Visontay visszavonta azt a felebbezést, amelyet a Balla elleni ügyben tegnap hozott ítélet ellen bejelentett, valamennyi most elintéztett pörökben a bírói határozatok jogerőre emelkedtek és így befejeződtek a sokáig húzódtató és kevésbé épületes művészpörök.

Park a Csála-erdőben.

Városi halastó Aradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 19.

Már több ízben felmerült az az életrevaló eszme, hogy célszerű lenne, ha a Csála-erdőnek egy részét a város saját kezelésébe venné és megfelelő átalakításokkal és beültetésekkel a kiveszni induló erdőben a város közönsége részére üdülőhelyet létesítené. A terv megvalósítása minden alkalommal hajótörést szenvedett, mert az erdészeti kincstár és a város nem tudtak megegyezésre jutni.

Most, úgy látszik, az erdészeti kincstár részéről megtörtént a közeledés. A kincstár ugyanis a városnak megvételre ajánlotta fel a Csála-erdőnek azt az óriási tisztását, amelyen eddig a nyári mulatságokat rendezték s amelyet e célra a földmívelési miniszter a városnak átengedett.

Ma délelőtt megjelent Hammer Károly lippai erdőtanácsos és Molcsányi Ernő m. kir. erdőmester Lőcs Rezső gazdasági tanácsosnál. Az erdészeti kincstár képviselői azt az ajánlatot tették Lőcs Rezsőnek, hogy az erdészeti kincstár hajlandó a Csála-erdőnek azt a 30 katasztrális holdnyi területét a városnak eladni, amelyen a majálisokat rendezik. Lőcs kijelentette, hogy a város készséggel megveszi a felajánlott területet, de előbb szakértők állapítsák meg azokat a feltételeket, amelyek alapján a város megveheti az erdőből kihasítandó 30 katasztrális holdat.

Ezt a területet a város a földmívelési miniszter engedélye alapján eddig is használta, sőt joga volt ahhoz is, hogy a nagy tisztáson parkot létesítsen. Mindezt azonban azért nem történt a város részéről eziránti intézkedés, mert a város nem akart nagyobb összeget befektetni olyan területbe, amely nem képezi tulajdonát.

Az erdészeti kincstár a közel jövőben megállapítja a 30 katasztrális holdnyi terület becsületsértését. Ezután kezdi meg a város az erdészeti kincstárral az érdemleges tárgyalást, amely ha eredményre vezet, a város haladéktalanul megkezdheti a tisztás rendezését és a beültetést.

A város tanácsa még egy másik érdekes tervvel foglalkozik. A Csála-erdőben ugyanis halastavat akar létesíteni, amelyben a város házi kezelésben különböző halakat tenyésztene. Ezzel szándékozik ugyanis a tanács a húsdra gaságot megszüntetni.

A tanács egy földmívelési miniszteri leirat alapján kezdett ezzel a tervvel foglalkozni. A miniszter tudvalevőleg leirt a város tanácsához, hogy jelöljön ki a város határában olyan területet, amely mezőgazdasági célokra egyáltalában alkalmatlan, ellenben halastó létesítésére alkalmas lenne. A tanács a gazdasági székét bizta meg azzal, hogy jelöljön ki egy alkalmas területet.

A gazdasági szék nemrégiben helyszíni szemlét tartott a Csála-erdőben és úgy találta, hogy az erdőnek *Mortarecz* néven ismert része lenne legalkalmasabb a halastó céljaira. Erről jelentést tett a tanácsnak, amely felirt a földmívelési miniszterhez, hogy a kijelölt területet engedje át a városnak.

A halastavat úgy tervezi a mérnöki hivatal, hogy a Marostól egy csatorna vezeti be a vizet a tóba, egy másik csatorna pedig vissza vezeti a vizet a Marosba. Így elérik azt, hogy állandóan friss víz lesz a tóban.

Az aradi bioszkóp-igazgató.

Megőrült szélhámos.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 19.

Nemrégiben történt Szegeden, hogy egy *Kalapis Béla György* nevű ifjú, de tehetséges szélhámos beállított *Prokop Eadre* biztosítási hivatalnok házasszonyához, özv. *Pilischer Vilmos*néhoz, akivel elhitette, hogy lakója megbízásából kereste fel s kicsalta tőle a hivatalnok nyolcszáz korona értékű vadászfegyverét.

Kalapis, aki a kérdéses napon több helyen is kísérletezett, a sikerült csalás után elszőkött Szegedről s dacára, hogy a rendőrség ország-szerte körözte, hónapokon át nem tudtak nyomára akadni.

Kalapis Szegedről *Aradra* jött s *Szomorj Béla* álnév alatt szélhámoskodott. Kiadta magát a szegedi bioszkóp-vállalat igazgatójának s több aradi vendéglőstől nagyobb összeget csalt ki azon ürügy alatt, hogy mozgófényképes mutatóványokat produkál üzletükben.

Ugy látszik, hogy a nagystilű szélhámos ezen tervét komolyan keresztül szándékozott vinni, mert a múlt hónapban Szegedre ment s az ottani bioszkóp vállalat megbízottjával tárgyalásokat kezdett az aradi előadások dolgában.

Ez azonban felismerte a *Szomorj Béla* álnév alá rejtőzött ifjubar a körözött szélhámóst s a rendőrség kezébe juttatta. Kalapist a rendőrség átadta az ügyészségnek, ahol megindították ellene az eljárást.

Kalapis azzal védekezett, hogy ő közönséges örült, mire a törvényszék elrendelte elmebeli állapotának megfigyelését, amit *Berger Mór* és *Balassa Péter* orvosszakértők végeztek. *Berger* és *Balassa* most terjesztették be szakértői véleményüket, melyben *közveszélyes örültnek* nyilvánítják Kalapist.

A szélhámos tehát megmenekült a börtöntől. Az ügyészség az orvosi vélemény alapján elejtette ellene a vádat s elrendelte, hogy Kalapist közigazgatási uton valamelyik országos tébolydába szállítsák.

Érdekes, hogy Kalapis azon kívánsággal járult az ügyész elé, hogy a gyulai elmeorvosintézetbe szállítsák, mert az van legközelebb Szegedhez s szülei sűrűn meglátogathatják. A

belügyminiszter azonban aligha fogja ezen óhajt teljesíteni s Kalapist abba a tébolydába internálja, ahol hely van.

Kalapisnak zajos multja van. Mint szolgabíró, ügyvéd, báró, gépkereskedő stb. végig szélhámoskodta az országot. A büntetés elől mindig sikerült megmenekülnie, mert mihelyt az igazságszolgáltatás kezére került, — örültnek tetette magát. Kalapis a katonatiszti pályára készült, de a hadapród iskolából is kizárták szélhámosságai miatt.

Arad Kossuth-szobra.

Ne tessék haragudni!

Válasz a Kossuth-társaságnak.

Arad, március 19.

Szeretem a humoros embereket. Szeretem őket különösen akkor, ha önkéntelenül nyilatkozik meg bennük az isteni derű. Szeretem ennél fogva, ha művészeti ügyekben bájosan naiv emberek komolyan beszélnek művészeti ügyekről és közben maguk is elhiszik, hogy okos dolgokat mondtak. Szeretem, ha leckét kapok az újságírás illetnáből a Kossuth asztaltársaságtól, amelynek agitációja előtt hódolva hajtok ugyan fejet, de amelynek tánc- és illemtanári készütségét bátor vagyok ezennel kétségbe vonni. Szeretem, ha hiúságukban megsértett művészek ártatlan föllentésekkel akarják gyógyítani a kritika fájdalmait, — ámbár jobban szeretném, ha ugyanezek a művészek inkább azt tanulnák meg, hogy mi is az a plasztika.

Mindezeket nagyon szeretem. És ez a szerelmi vallomás önkéntelenül szalad a tollam alá, amikor a Kossuth-asztaltársaság kijelenti, hogy az *Aradi Közlöny* és csekélységem „hajszát indított” a pályázat ellen, megtámadta a művészeket és súlyos tapintatlanságot követett el a pályázók neveinek közlésével.

Hajszá . . . Az ember szinte elképzei, hogy az *Aradi Közlöny* összes hasábjain kiüt a gyűlölet sárgasága, mert Aradon Kossuth-szobrot akarnak felállítani. Valóban. Ennek az újságnak rettenetesen fáj ez a szobor. Ha valaki elfárad a rendőrségre, még talán azt is kiderítheti, hogy az elmúlt éjszakák egyikén a szerkesztőség tagjai álarcot vettek magukra és több métermázsa dinamittal felszerelve fel akarták robbantani a kereskedelmi akadémia épületét. Azt azonban a rendőrség közbenjárása nélkül is megtudhatja mindenki, hogy az *Aradi Közlöny* büszke öntudattal sorozhatja magát az elsők közé, akik ott voltak, mikor a szoboralapot lelkesedéssel és nehéz munkával meg kellett teremteni.

Tehát hajszát indítottunk. Ez rendben van. Es megtámadtuk a művészeket is. A kritikát ezentul támadásnak nevezik Aradon. Ez is rendben van. Tapintatlanok voltunk. . . Ez már nincs rendben.

Ha valaki visszaemlékszik reá: az *Aradi Közlöny*-nek mindig az volt az álláspontja, hogy ne legyen titkos pályázat. Ne legyen titkos, mert szoborpályázatoknál nincsen titok. Öt perc alatt mindenki megtudhatja, hogy ki pályázott. Akkor azonban az egyik hangadó ur kijelentette, hogy majd ők megmutatják, mi is az a titok. Ime, bebizonyítottuk, hogy nem mutatják meg. Nevetséges dolog lenne, ha szemérmesen eltakarnók a szemünket, s az újjaink között kipislogva mindent látnánk ugyan, de azt mondanók, hogy nem látunk semmit. Nevetséges lenne,

ha azt hazudnók, hogy nem ismerjük a pályázókat, holott ismerjük őket. Hazugságok, nevetséges dolgok szolgálatába én a tollamat nem adom, s ahányszor alkalmam lesz, mindig meg fogom gátolni, hogy öt centiméteres látókörű emberek nevetségessé tegyék a legkomolyabb ügyeket is. Ezért irtam meg a pályázók neveit. Amj pedig a rosszindulatu kritikát illeti: bizony én művészeti ügyekben igen ritkán megyek tudást és bölcsességet kölcsönkérni az asztaltársaságokhoz. Nekem nem ingem, nem gallérom egyik pályázó sem: elfogulatlanul, gyűlölködés nélkül írom, amit róluk írok. Arról azután nem én tehetek, ha akad köztük egy csomó, aki elfejtette *Dóczy Lajos* e kitünő sorait:

A hajnyírás is szép művészet
S mester lehet, ki nagykorú, —
S oly dúsan fizet a természet,
Ha krumplit vet a férfiú . . .

És ők mégis szobrokat csinálnak. A kritikára pedig azt felelik, hogy nem ilyen *vendégszeretetet* vártak. Nohát, aki a művészetét csak vendégszeretettel súlyosbitva tudja elfogadhatóvá tenni, az vegyen részt a legközelebbi vendégszeretet-pályázaton; de ne kívánja, hogy a vendégszeretet kedvéért valami kifecamított izlésű torz művel csufoljuk meg a magyarság legnagyobb nemzeti büszkeségét!

Még csak egyet. *Schwarz Zsigmond* ur felolvasta az egyik pályázó levelét is. Ez a levélíró *hazudik*. Hazudik olyan tehetséggel, hogy föltétlenül ő kapná az első díjat, ha ugyanilyen tehetséggel tudna szobrot is csinálni. Távol áll tőlem, hogy én a szoborbi-zottságot „mérgezzem”. Ilyen kicsinyeskedésre nem vagyok berendezve. De hazudik a derék agyagmester akkor is, mikor azt állítja, hogy ő, vagy akármely más szobrász felszólított volna engem a távozásra. Csupán *Pancker Viktor* ur jelentette ki egyizben:

— Aki idegen, az hagyja el a termet!

Egy újságíró azonban sehohsem idegen, ahol érdekes dolgokat tudhat meg. És mondhatom, nekem a titkok csöppet sem imponálnak. A hivatásom, hogy megtudjak közérdekű dolgokat, még ha titkok is. És különben is: a sajtónak elsőrendű kötelessége, hogy tájékoztassa a közönséget, ha arról van szó, hogy ezt a közönséget, amelynek filléreiből a Kossuth-szobor alapja összegyűlt, — tájékoztatlan emberek nevetségessé akarják tenni. Ha mindjárt jóhiszeműleg is.

Ennyi a válaszom a Kossuth asztaltársaságnak és azoknak a művészeknek, akik tollhoz nyultak, mert a vésőjük nem beszélt elég ékesen. Minden józanul ítélő ember láthatja, hogy hajszáról, megtámadásról itt szó sincs. Az *Aradi Közlöny* és annak hasábjain csekélységem is mindig azért küzdött, hogy a rátóti allűröket irtsa. Hogy ez a Kossuth asztaltársaság némely tagjának fáj, arról nem mi tehetünk.

De az aradi Kossuth-szobornak mégis értékesnek, művészileg tökéletesnek és komolynak kell lennie!

Kaszab Géza.

SPORT.

+ *Aradi atléta győzelme.* *Téger József*, az országos nevű aradi atléta sikereit ismét gyarapította Nyíregyházán, hol az országos amatőr birkózóversenyen az aradi *Toldi klubot* képviselte. Erős küzdelem után elnyerte a könnyűsúlyban Nyíregyháza bajnoksági érmét.

Krivány kiszabadult.

Nyilatkozik a fogságáról

Látogatás a Fácán-utcában.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 19.

Hajnalban, mikor még sűrű sötétség borult a városra s apró, szapora cseppekben szitált a kora tavaszi hideg eső, a törvényszéki épület Maros-utcai kapuján át hagyta el nyolc évi keserves vezeklés után a fogházat Krivány János. Utána bezáródtak a fogház kapui s ezekkel együtt egy kínos élet legkeserveesebb fejezete ért véget. Krivány ma reggel óta szabad ember, aki megbűnhődött minden vétkeiért s aki lelkileg megtörtén, de erős hittel veszi majd fel a küzdelmet a mindennapi kenyérért, amelyhez bizonyára neki is joga van.

Krivány János az alatt a nyolc év alatt, míg az aradi kir. törvényszék foglya volt, mindenkor a legpéldásabban viselte magát. Rendkívül alkalmasnak bizonyult minden irodai munkára s amit rábíztak, mindenkor munkakedvvel és szeretettel végezte el, a mivel teljes mértékben kiérdemelte azt a jó bánásmódot, amelyben részesítették. Nyolc év alatt rabtársain kívül ugyyszólván senkivel sem érintkezett. Barátjai feléje se néztek, neje elvált tőle, gyerekeit se látta, egyedül az édes anyja volt az, aki minden három hónapban meglátogatta s aki benne csupán a megtévedt, de szeretett gyermekét látta. Legutoljára ez év február 1-én látogatta meg az öreg Kriványné fiát, akit mult év november 14-ike óta nem is látott. A szerető édes anya eleinte ugyan lépéseket tett, hogy gyakrabban ellátogathasson a fogházba, de a regulákhoz szorosan alkalmazkodó Krivány lebeszélte.

— Anyám, csak jöjjön három hónaponként. Nem akarok kivétel lenni.

Az öreg Kriványné nem is kísérlette meg azután, hogy gyakrabban jöhessen. Pedig az utolsó évben ugyancsak rászorult volna a fia tanácsaira. Mindenféle tervet forgatott a fejében, hogyan szerezhetne pénzt addigra, míg a fia kiszabadul, míg végre hét hónappal ezelőtt eladta a Csernovits Péter-utcai 31. számú házat, ahol addig öreg, beteges férjével meghuzta magát.

Kihurcolkodtak a szerény földszintes házból, de csak azért, hogy egy még sokkal szegényesebb és egyszerűbb, félig a föld alá süppedt házikóban huzzák meg magukat a Fácán-utcában.

Nagy elvonultságban éltek itt is, ugyyszólván sohasem mozdultak ki a szobából, s ablakaik mindig mélyen le voltak függönyözve, nehogy a kíváncsi házbéliek bekandikálhassanak. Természetesen restelték az öregek nagyon a dolgot, ez volt legfőbb oka teljes visszavonultságuknak, de elzárkózottságuk nagyrészt a félelemben is lel magyarázatát. Tudniillik mindenféle híresztelték, hogy Krivány az elkezelt vagyon egy részét megmentette, s szülőinél rejtette el. Képzelték hát az öregek félelme, akik éjjel-nappal rettegetek, nem törve valaki az ő életükre, hogy megkaparítsa azt az állítólagos kincset.

Krivány János már tegnap délután készülődött arra, hogy a fogházat elhagyja. Összepakolta azt a kevés cókókot, amit magának mondhatott s elküldötte haza. Az éjszakát nyugtalanul töltötte, gyakran fel-fel riadt s a nagy türelmetlenségtől alig bírt aludni. Fél öt felé felkelt, s nyolc év után először nem a rabruhát, hanem a raktárból még előző este kiadott

holmiját vette magára. Pontban öt órakor elbucszott azoktól a rabtársaitól, akikkel évek során együtt raboskodott, s elhagyta celláját. Mankóra támaszkodva lassan bicegett le a lépcsőkön, s egy fogházör egész a kapuig le kísérte, a hol már várakozott rá egy egy-fogatu kocsi. Negyed hat volt, mikor kiért a ködös, sáros, homályba burkolt városba. Felült kocsijára, s jobbra, balra tekintgetve, fürkészve az azóta részben megújított várost, elhajtattott szülőinek Fácán utca 3. szám alatt lévő lakására.

Munkatársunk a délután folyamán felkereste Krivány Jánost, akivel fogságáról, élményeiről és céljairól sokáig elbeszélgetett.

Krivány János egyebek közt a következőket mondta:

— Tegnap éjjel töltöttem ki teljesen azt a nyolc évi fogházat, amelylyel a nagyváradi tábla sújtott, s így jelenleg nem vagyok feltételes szabadságon. Teljesen levezekelttem a rám rótt büntetést, megbűnhődtem azért, amit vétettem, s remélem, hogy az emberek is meg fognak most már nekem bocsátani, s közel kilenc évi bűnhődés után végre békén hagynak. *Nyolc évig és 47 napig voltam fogoly*, mert a tábla nem számította be büntetésembe azt az időt, amelyet mint vizsgálati fogoly elszentvedtem.

— Arról a bánásmódról, amelyben fogságom alatt részem volt, csakis elismeréssel nyilatkozhatom. Rendkívül jól bánt velem mindenki, kezdve az ügyésztől a legutolsó fogházörig. Az emeleten, a Maros-felé néző oldalon volt a cellám, amely mintegy négy és fél méter magas, hat méter hosszú és hat méter széles tágas nagy szoba, két nagy ablakkal a Marosra. Rajtam kívül még két fogoly volt állandóan ebben a cellában. Nyolc évig ki nem mozdultam innen, sétálni sem mentem, mert lábujjom miatt nagyon nehezemre esett a lépcsőn való mászkálás. Egész napomat munkával töltöttem. Az ügyészség irni valót végeztem napi 5 krajcárért, de szívesen tettem, mert a munka elfelejtette velem lassankint azt a sok keserűséget, ami a szívemben volt. Egész boldogtalan voltam, ha kevés vagy egyáltalában semmi munka sem akadt, s olyankor már délután 6 óra felé lefeküdtem.

Egész idő alatt egyetlen vendégem volt, akit nem a kíváncsiság hozott hozzám: az édes anyám. Szegény atyám nem jöhetett hozzám, mert neki is súlyos lábaja van. Ami legjobban fáj, a barátaim elfordulása volt. Mennyi embert segitettem, támogattam annak idején, mennyi embert fűzött hozzám gyengéd barátság — és sok barátom közül egyetlen egynek sem jutott eszébe, hogy ez alatt a nyolc év alatt meglátogasson és megvigasztaljon.

Természetes, hogy alig vártam ezt a napot, s örömmel siettem haza. Örültem, hogy újra láthatom szülőimet, akik sohasem éreztették velem, hogy mit vétettem. Fogságom alatt hosszú, rendkívül hosszú napokat éltem át, de ez a mai nap, a legrövidebb napja volt élettemnek.

— Hazajövet láttam, milyen szépen fejlődött Arad. Az evangélikus templom és a római katolikus templom is igen szép, az Andrásstéren is láttam néhány új házat. A korszó is szép, de alig hiszem, hogy valaha végig megyek rajta, nem akarom, hogy ujjal mutassanak reám az emberek.

Hogy mi a célom? Egyelőre, míg a lábam jobban lesz, itt maradok Aradon a szüleimnél. Ha jobban leszek, *megváltoztatom a nevemet*, s valószínűleg külföldre megyek új életet kezdeni. Lehet, hogy *Németországban telepszem meg*, vagy talán Franciaországban. De

mégse. Ki nem állhatom a franciákat. Lehet az is, hogy Sveicban ütöm fel a sátorfám, de tán mondanom sem kell, hogy *leginkább itthon szeretnék maradni*. Ha csak nem lesz a helyzetem türethetetlen, nem is fogok elmenni, hanem itt maradok Magyarországon.

Kriványnak nem igen ártott meg a hosszú raboskodás. Meghízott s egészen jó színben van. Testileg egyáltalában nincs megtörve, s tekintettel arra, hogy már 49 éves, elég fiatalos színben van. Öregségnek alig van jele rajta. Csak a lábai rosszak, elannyira, hogy mankó nélkül járni sem tud.

Öngyilkosság eljegyzés előtt.

Egy fiatal urileány tragédiája.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 19.

Vasárnap délután egy előkelő szép urileány dobta el magát az életet Dorozsmán. A leány szerelmében boldognak vallotta magát s így hozzátartozói el sem tudják képzelni öngyilkossága okát. Minthogy a boldogtalan leány levelet nem hagyott hátra, amely számat adna sötét tettének okáról, a titok tovább is titok marad.

Az öngyilkossá lett leány Zádory Erzsike, Zádory Kálmán tekintélyes és gazdag dorozsmai földbirtokos leánya. A vigkedélyű szép leányt, szülei több évig zárdában neveltették s amikor két évvel ezelőtt tanítónői oklevelet nyert, hazavitték. A művelt lelkű kedves szép leány csakhamar lelke lett a társaságnak. Elénk természetével rövid idő alatt mindenkit meghódított.

Ezelőtt mintegy fél évvel a véletlen öszszehozta Koháry Dezső csanádapácai jegyzővel. Egy-két találkozás után azon vették észre magukat, hogy szívükben a támasztott barátságból szerelem fejlődött. A fiatal jegyző vallomását a leány meghallgatta s az őszinte érzelmet ő is nyílt érzellemmel viszonzta. Levélváltás kezdődött köztük s a fiatal ember vasárnap délutánonként többször meglátogatta.

A szülők nem elleneztek a házasságot s a kézfogót husvétra, a lakodalmat májusra tervezték.

A fiatal leány édesapja vasárnap délelőtt be akart menni Szegedre. Erzsike apjának azt mondta, hogy maradjon otthon, ebédeljen velük, jobban esik ugy az ebéd. Az apa engedett az óhajnak, otthon maradt. Ebéd ideje alatt sem az izgatottságot, sem a buskomorság jelét nem vették észre a leányon. Sőt vidámabb volt, mint máskor s szokása ellenére egy pohárka bort is ivott.

Délután Zádory még is csak bement Szegedre, felesége pedig kiment a tanyára. A leány egyedül maradt otthon nagyapjával. Félnégy óra tájban nagyapja bement hozzá a szobába és olvasás végett újságot kért. Erzsike egy lapot odaadott neki s a másikat azzal a kijelentéssel tartotta vissza, hogy ő is olvasni akar. Ekkor nagyapja magára hagyta. Alig olvasott néhány percig, a leány szobájából dördülés hallatszott. Ahogy ijedten rányitotta az ajtót, a leány kigombolt bluzzal és vértől patakozó mellel, *holtan* ült egy széken. Szívébe röpitette a golyót s az nyomban megölte.

Szüleit, akik iránt általános a részvétel, a szomorú eset mélyen lesújtotta. Az öngyilkos leány egyetlen sor írást, vagy levelet, amelyben emlitené tettének okát, senkinek sem hagyott hátra s minthogy az öngyilkosságról sem beszélt, nem is sejtik, mért követte azt el.

HIREK.

Virágos ablakok.

Arad, március 19.

Az első verőfényes tavaszi nap... Igaz, hogy csak déltájt. A korzón sütkeznek az emberek. Felénekednek a fényben pompázó bérpalotákra, amelyekről sötét, komor ablakok néznek rájuk vissza. Csak itt-ott tűnik fel valami ríktó színű függöny.

És mindenfelé, amerre utcáinkon járunk, vagy disztelen ablakokat látunk, vagy olyanokat, amelyeket egyenesen eléktelenítettek. Szomorú perspektívát nyitnak ezek az ablakok: milyen lehet mögöttük a világ. — esett polgári szürkeség, vagy, ami még rosszabb, kiabáló izléstelenség. A lakásunkról van szó. Arról a helyről, amelyben az életünket leéljük, a pihenés és elvonulás legszebb óráit, az életünk drágább felét, — amelynek tehát szépnek és kedvesnek kellene lennie, enyhe színeken pihenhessen a szem, és legyen egy sarkunk, amelyben meghittség van, s amelybe szívesen telepszünk le.

Nem tudunk élni, magunk iránt sincs annyi szeretet bennünk, hogy a lehetőség szerint megkönnyítsük s kellemessé tegyük az életünket. Kopár áblakokból kopár utcára és kopár ablakokra nézünk, — ez ugyan kicsiség még, de még ez a kicsiség sincs elintézve; hogy volna hát a többi! Robotba mulnak el a napok; kaszárnyákban töltjük őket el. Van, ahogy van. Nincs módunk, hogy apró művészkedésekkel is foglalkozzunk.

Ez az: nyomorultul szegény ez a város. Arra ugyan legutóljára jut, hogy a lakásunkat fölékesítsük. Elsőbb tudjunk csak megélni. Házbérrel, élelemmel, szabóval, fűtéssel rendbejönni. Az a boldog, aki mindezekkel rendbejött, elmegy hébe-hóba kocsmába, avagy kávéházba. — Többre már azután igazán nem futja. Nem vagyunk milliomosok.

Pedig néhány fillérrel, tíz, vagy husz krajcárral el lehetne intézni a dolgot. Tíz, vagy husz krajcár ára virág, amit kiteszünk az ablakba, s a legkezdeten már tul vagyunk. Hogy mit tesz az, ha virág van a szobánkban, azt az aradi ember nem is igen tudja. Semmi poetizálás. Pozitív dolgokat mondunk: a levegőnk jobb lesz, és jobb lesz a kedvünk. Husz krajcárért két forint árá frissességet és munkakedvet szerezhettünk be. Így áll a dolog befelé, tul az ablakon. Az utca felől pedig: nem elfalusi-tani akarjuk ezt a várost; kicsinosítani s ha minden utcában, amerre elmegyünk, virág mosolyog le az ablakokról, talán egymás iránt is szívesebbek lennénk, mint így. Az együttélés pedig ezen alapszik.

— Kossuth Lajos emlékezete. Tizenhárom éve, hogy Kossuth Lajos halálának híre egy országra borított fekete, vigasztalan gyászt. Az ember meghalt, de a forrás ki nem apadt. Halála után jobban, mint annak előtte, megtanulta becsülni a nemzet azt a kincsét, amely Kossuth Lajos programjában reá maradt. Megnőtt Kossuth a világhistóriában, megnőtt a magyarok szívében. Nincs ma ember, aki Kossuth Lajos szellemi hagyományát egy párt tulajdonának tekintené. A módra, a harc taktikájára nézve lehetnek csak különbözők a vélemények, de a lelkek vágyaiban, törekvéseiben mindennütt azok a célok lebegnek, amelyeknek utmutatóját ő szögezte le a nemzet előtt.

— A király veszedelemben. *Becsből* táviratozzák: A király ma délelőtt meglátogatta a katonai földrajzi intézet új épületét. A király *Paar* gróf főhadsegéddel érkezett és az intézeti parancsnok kalauzolás mellett megtekintette az intézet minden helyiségét. Azután elbucszott és kocsiba szállt, hogy visszatérjen a Burgba. Utban visszafelé, közel a katonai intézethez a Hammersberg-téren a királyt vívó kocsis lovai *hirtelen térdre estek* és nem tudtak felkelni. A téren járó-kelők ijedten siettek a kocsis felé, mert valami balesettől tartottak és rosszat sejtettek. Az uralkodó eközben főhadsegéddel leszállott a kocsiról és gyalog ment a Hammersberg-téren levő kis ligetbe, hogy ott megvárja, amíg a lovakat felállítják. Azután pedig a közönség lelkes éljenzése közben gyalog visszament a katonai földrajzi intézetbe, ahonnan rövidesen a Burgba hatatott.

— A trónörökös berlini utja. *Bécsből* táviratozzák, hogy *Ferenc Ferdinánd* berlini utazásának az volt a célja, hogy Berlinben kiváló építőmesterekkel tanácskozzék kastélyának renoválása dolgában. A főherceg e célból hosszasan tárgyalt *Bode* Vilmos, a berlini nemzeti muzeum igazgatójával és *Ilme* titkos főépítőmesterrel.

— A körtöltés kisajátítását megsemmisítették. A város közigazgatási bizottsága a Maros-híd és a körtöltés felépítéséhez szükséges területek kisajátítására *Steinhardt* Mór dr. törvényhatósági bizottsági tag elnökle alatt tudvalevőleg bizottságot küldött ki. A kisajátítási eljárást a bizottság az elmúlt hónapban megtartotta és az iratokat jóváhagyás végett felterjesztette a belügyminiszterhez. Az érdekeltek a kisajátítási eljárás ellen nem emeltek olyan kifogásokat, amelyek a kisajátítási eljárás megsemmisítésére alapot szolgáltathattak volna. Egyedül *Deusch* Izsó dr., mint *Deutsch* Bernát képviselője felelt meg a kisajátítási eljárást. Ma érkezett le a városra a belügyminiszter döntése, amely szerint a miniszter a kisajátítási eljárást alaki okokból megsemmisítette és elrendelte, hogy új tárgyalást tüzzön ki a közigazgatási bizottság. Az érdekelteket e hó 27-ikére hívják össze újabb tárgyalásra.

— A bazini választás. *Bazinból* táviratozzák: Késő éjjel ért véget a választás. *Dömötör* Mihály néppárti jelölt 744, *Ivánka* János tót nemzetiségi 834, *Ságodi* Gyula demokrata pedig 188 szavazatot kapott. A választás alkalmával rendezés nem történt. A néppárti és nemzetiségi jelölt között pótválasztás lesz.

— Érdekes házvétel. A Szabadság-tér és az Eötvös-utca sarkán levő kétemeletes házat, amelyben a *Pözl*-kávéház van, az *Aradmegyei Takarékpénztártól* kilencvenezer koronáért megvette *Gombás* Gyula temesvári vendéglős. Az új tulajdonos a kávéházat is át fogja venni.

— Csanády altábornagy nyugdíjazása. A napokban megírtuk, hogy *Csanády* Arthur, a nagyváradi 17-ik cs. és kir. gyalogdandár parancsnoka súlyos szembaja miatt nyugalomba vonul. Az altábornagy tegnap már be is adta nyugdíjazása iránti kérelmét. Mint értesülünk, nagyváradi időzése alatt *Schwitzer* Lajos hadtestparancsnok is foglalkozott a nyugdíjazással és azt véleményezte is a hadügyminiszteriumnak. Így rövid időn belül megtörténik a köztisztelőben álló katonai nyugalmazása.

— A képviselő-választók névjegyzéke. A város központi választmánya *Varjassy* Lajos pol-

gármester elnökle alatt ma délelőtt ülést tartott, amelyen a belügyminiszternek az 1908. évi képviselőválasztók névjegyzékének összeírására vonatkozó rendeletével foglalkozott. A központi választmány a szükséges intézkedéseket megtette és kiküldte az összeíró-bizottságot, amelynek elnöke *Varjassy* Lajos polgármester, tagjai *Reicher* Károly és *Steinhardt* Mór dr. Az összeírási munkálatokat holnap délután megkezdik és április hó 15-ikéig befejezik. Ekkor a névjegyzéket közszemlére teszik s az esetleges felszólalások elintézése után jóváhagyás végett felterjesztik a belügyminiszterhez.

— Halálozás. *Ozv. Princz* Józsefné, szül. *Millig* Katalin ma hajnalban 69 éves korában meghalt. A temetés holnap, szerdán délután négy órakor lesz a *Förrey*-utca 4-ik számú házból. Az elhunytban *Millig* József iskolafelügyelő testvérét gyászolja.

— Arad a Maros. Nemrégiben az a rémhir terjedt el Aradon, hogy a tavaszi olvadások alkalmával a Maros jege Aradon torlódni fog, ami komoly veszedelmet jelent. A napokban kezdődött olvadás után a Marosnak Pécskától Szegedig terjedő részén megindult a jégzajlás és a Maros medre szabad lett. Ez elejét vette a fenyegető jégtorlódásnak. Most már a Maros felső folyásán is megkezdődött az olvadás és a vizállás rohamosan emelkedik. Két nappal ezelőtt a Maros vize 0 fok alatt 64 centiméter volt. A ma délután megejtett mérés megállapította, hogy a viz állása két nap alatt majdnem egy méterrel emelkedett, amennyiben a vizállása ma 0 fok felett 38 centiméter volt.

— Az alkotmányos Oroszország. *Pétervárról* táviratozzák: A дума mai ülésén előterjesztette *Stolypin* miniszterelnök a kormány programját, mely szerint Oroszországból teljesen alkotmányos államot akarnak csinálni.

— Hamispénzgyártás nagyban. A legutóbbi időben a fővárosban feltűnően sok hamis 50 koronás bankjegy került forgalomba. A budapesti rendőrség széleskörű nyomozást indított, amely ma eredményre is vezetett. Ma már a hamisító banda összes tagjai a főcinkos kivételével fogva vannak. A nyomozás szálai az *Ujpesten* lakó bolgár zöldségárúsok közé vezettek. *Marinkovics* Jenő kapitány, két fogalmazó és több detektív kíséretében kimentek Ujpestre és a nyomozás során kipuhatták, hogy március 14-én találka lesz a rákospalotai erdőben *Zenovics* Károly és *Risztics* János bolgár zöldségárúsok között. *Zenovics* ötven darab hamis 50 koronást akart átadni *Risztics*nek, aki ezért ezer koronát fizetett volna. A fogalmazók és detektívek lesbe állottak, lefűlelték mindkettőjüket és csakugyan találtak náluk ötvenhat 50 koronás hamis bankjegyet. A hamisítványok rendkívül jól sikerültek. *Zenovics*ot nyomban tartóztatták. A vallatás során kiderült, hogy Ujpesten még *Janovics* Péter és *Marinovics* János bolgár kereskedők hoztak forgalomba hamis pénzt. Mindkettőt letartóztatták. Kivallották, hogy *Bergmeiszter* Jánosné született *Hermes* Róza pécsi háztulajdonosnétól kapták az 50 koronást. *Stefkovics* fogalmazó azonnal Pécsre utazott, ahol *Bergmeiszter*né lakásán házkutatást tartott, de ott nem találtak bűnjeleket és *Bergmeiszter*nek is csupán hiult helyét találták, pedig ő épen főcinkosa a bandának és pénzhamisításért már büntetve is volt.

— Vasuti szerencsétlenség Kétegyháza. Tegnap este tíz órakor a *kétegyházi* állomáson a nagy ködben két tehervonat összeütközött. Több kocsi izzéporrá zúzódott. A két tehervonat mozdonyai nagyon megrongálódtak. Egy vasuti kalauz lábát törte. Beszállították a

csabai kórházba, ahol ma reggel iszonyu kinok között meghalt. Több vasuti munkás kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedett.

— **Az aradi élelmiszerhamisitók.** Székely Salamon dr., az országos kémiai intézet fővegyésze — mint megirtuk — nemrégiben Aradon járt és megvizsgálta az aradi piacra hozott mezőgazdasági termékeket. A fővegyész több gyanusnak talált élelmi cikkből vegyelmzés végett mintát vett magához. Ma érkezett le *Sarlot* Domokos főkapitányhoz Székely fővegyész jelentése. Tizenhárom mintát küldött vissza, amelyek közül kilencről megállapította, hogy hamisítottak, illetve romlottak. A fővegyész a vegyi vizsgálat alapján konstatálta, hogy a minták közül három vizes tej, három lefölezött tej és három megavasodott és élelmezésre alkalmatlan vaj. Az élelmiszer hamisitók ellen, akik mikalakai, pécskai, zádorlakai és glogováci gazdálkodók, *Berecz* Ferenc alkaptány, kihágási bíró megindítja a kihágási eljárást.

— **A munkások szabadságünnepé.** Az 1848 ki március 15 ike jelentőségét nagyobb szabásu ünnepséggel ülte meg az aradi nemzeti szövetség munkásképző intézménye a Weitzer János-utcai polg. fiúiskola díszterében. Az ünnepély szép sikerét emelte az aradi állami tanítóképző intézet ifjúságának éneke, amelyet *Zoltai* Mátyás tanár tanított be és vezényelt. Az ünnepély sorrendjét a tanítóképző énekkara nyitotta meg nagy precizitással előadott dalaival, utána *Balási* Gyula szavalt nagy hatással egy alkalmi költeményt. Dr. *Bedő* Árpád méltatta a március 15-ike jelentőségét a közönség nagy tetszése mellett. *Urderián* György szavalt egy hazafias költeményt s végül a tanítójelöltek éneke fejezte be a nagyszerű ünnepséget. A közreműködőknek tapsal fejezte ki háláját a közönség. A legközelebbi szakelőadás f. hó 24-én lesz s ezzel be is fejezi ezt a ciklust az elnökség, tehát ez lesz az utolsó előadás.

— **Jótekonyság.** A szegénytanulók báljának rendezése ezuton is köszönetet mond *Medveczky* Zsigmondné 20 kor. és *Schader* Mária (Kurtics) 5 kor. adományáért.

— **Hegyi Antal — vezérigazgató.** *Csongrád*-ról írják, hogy az ottani keresztény gözmalom r. t. tegnap tartott közgyűlésén a jelenlegi igazgató, *Hatvani* György helyére *Hegyi* Antalt választották vezérigazgatóvá majdnem egyhangúlag. *Hegyi* Antal tehát *Csongrádon* marad, azonban a politikától távol akarja magát tartani.

— **Muszka község iskolája.** Muszka község képviselőtestülete a napokban megtartott gyűlésén elhatározta, hogy az állami iskola épületét felépítteti és átadja azt az államnak használat végett.

— **Március 15. Világoson.** *Világos* község hazafias közönsége is lelkesedéssel ülte meg március idusát. Az épületeket fellobogózták. Reggeli 9 órakor az állami elemi fiúiskolában rendeztek ünnepélyt, ahol *Wiesnbacher* József tanító tartotta az alkalmi beszédet, míg a zárót *Krasánszky* Péter ig.-tanító intézte a növendékekhez. Délelőtt 10 órakor *Teffert* Ferenc plébános istentiszteletet tartott, melyen *Világos* egész hazafias közönsége megjelent s mely után *Molnár* Jakab kántor-tanító vezetése alatt egy gyermekekből álló énekkar elénekelte a Himnuszt. Mise után az állami leányiskola ünnepélyére ment a közönség. A nap jelentőségét *Molnár* Jakab igazgató ismertette. Ezután a Polgári kör helyiségében folytatódott az ünnepély. *Hallay* István szavalt, *Dedk* Sándor beszélt.

— **Öngyilkos hivatalnok.** *Kecskemét*-ről táviratozzák: *Szücs* István ceglédi adóhivatali gyakornok szívenlőtte magát és azonnal szörnyet halt. A 23 éves fiatal ember tettének oka ismeretlen.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter *Ujpanáton* *Urhegyi* Jenő polgári iskolai tanárt anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki. *Urhegyi* hivata-

los esküjét e hó 16-án tette le a járási főszolgabíró kezébe.

— **A szocialisták ellen.** *Berlin*-ből táviratozzák: A német faipar munkaadó védegyeletének elüljáróságának határozata értelmében április 1 én *Berlinben* és több más városban az összes szervezett famunkások ki lesznek zárva.

— **Tüz Szentleányfalván.** Vasárnap délután *Szentleányfalván* *Schwager* Ferenc községi pénztáros házában tűz ütött ki, amely csakhamar az egész házat lángba borította. Minthogy a lakók nagy része *Aradon* volt a vásáron, a kevés számu otthon maradtak nem gondolhattak oltásra, hanem megmenteni igyekeztek a közelben levő széna- és szalmakazlakat. Négy óra felé sikerült egy tűzifecskendővel a tüzet lokalizálni. A tető fele teljesen leégett, a kár azonban megterül, mivel a ház biztosítva volt. A tűz oka ismeretlen, nagy agyanu azonban, hogy gyújtogatásból keletkezett.

— **Nagy vasuti katasztrófa.** *Karbin* ból táviratozzák: (P. t. ü.) *Torusiche* állomáson egy személyvonat összeütközött egy tehervonattal. 17 személy életét veszítette, 33 súlyosan megsebesült.

— **Köszönetnyilvánítás.** *Lustig* Ármín ur és neje ezüstmenyegzőjük alkalmából 100 koronát adományoztak az aradi izr. jótekonyság-nőgyuletnak, amely nemesszivű adományokért, benső köszönetét fejezi ki az elnökség.

— **Szabo-féle pármái ibo yaszappan** a szapanok ideálja. Rendkívül kellemos ibolyaillata s bőri puhító, úde hatása olyan, hogy egyetlen külföldszappan sem versenyezhet vele. Készíti *Szabó* Béla piperezappan-gyáros *Miskolcon*. Darabja 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. *Aradon* kapható *Vojtek* és *Weisz* drogueriájában, *Földes* K., *Ring* L., *Rozsnyay* M., *Hajós*, *Vojtek*, *Berger* és *Krebsz* gyógyszerészeknél, *Brunner* Béla, *Guttman* és *Berger*, *Glück* *Dezso* kereskedőknél. Az országos híru *Szabó-féle* gyermekszappant az anyák figyelmébe ajánljuk. 476

— **Præservatív** ideális legjobb minőségben *Vojtek* és *Weisz*nál. 201

A vasutasok fizetésrendezése.

Kérvények a törvényhozáshoz.

Batthyány Tivadar beszéde.

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesülése. —

Arad, március 19.

A „nemzeti” kormány uralmának legelején a magyar államvasutak személyzete naivul — amint erről később már meggyőződtek — azt hitték, hogy a képviselőházhoz intézett kérvény elég emlékeztető lesz a kormánynak a vasutasokkal szemben tett ígéretnek beváltására. Multak a hónapok, a kérvényt már ellepte a por, míg végre ma az a szerencse érte a felszázazer vasutas folyamodását, hogy a Ház magas színe elé juthatott. A kérvényi bizottság pártolólá javasolta a kormánynak kiadni és a Ház ily értelemben hozta is meg határozatát.

Az országos vasutas-szövetség elnöke, *Batthyány* Tivadar gróf fölhasználta az alkalmat, hogy igen melegen és behatóan figyelmébe ajánlja a kérvényt a kormánynak és különösen a pénzügyminiszternek, akit fölvilágosított arról, hogy a garaszkodás a Máv. derék és kitűnő személyzetével szemben érzékenyen megboszná magát az egész közlekedésügyünkön. A kereskedelemügyi minisztert arra kérte *Batthyány*, hogy közvetlenül a busvétii szünet után nyujtsa be már végre a fizetésrendezési javaslatot, amely nem tartalmazhat kevesebbet, mint amennyit a mostani többség ellenzék korában a vasutasoknak ígért.

Az ülésnek arról a részéről, amelyen a Máv. alkalmazottainak kérvényét tárgyalták, az alábbi távirati tudósítást adjuk:

Zakariás János előadó ismerteti a kérvények 24. sorjegyzeit és elfogadásra ajánlja a kérvényi bizottság javaslatát, mely szerint a vasutasok kérvénye pártolólá adassék ki a kormánynak.

Lengyel Zoltán: Hat embernek nem szabad szavaznia. Ez komédia.

Fülkiáltások: Egy hónapig be sem jön és most akadékoskodik!

Elnök: Minthogy a jegyzők megállapították, hogy a Ház tanácskozására elegendő képviselő van jelen, folytatjuk a tárgyalást.

Batthyány Tivadar gróf Tisztelt Ház! Távol legyen tőlem, hogy e régi kérvényekkel kapcsolatosan az egész vasuti fizetésrendezés kérdését itt ez alkalommal szóba hozzam és a t. Ház előtt a kérdést fejtegessem. Mindazáltal tekintettel arra, hogy e kérdésekkel, amelyek kapcsolatban állanak az előadó által épen most ismertett kérvényekkel, tekintettel arra, hogy e kérdésekkel azok a pártok, amelyek ma a képviselőház többségét alkotják, annak idején nemcsak foglalkoztak, hanem e kérvényekkel szemben annak idején állást is foglaltak, kötelességemnek tartom egész röviden emlékeztetnie hozni a Háznak azt, hogy úgy a *Kossuth* *Ferenc* elnöklete alatt állott függetlenségi párt, mint az akkori *Ugron*-párt, a nemzeti és a néppárt akkoriban állást foglaltak amellet, hogy az e kérvényben foglaltakat az államvasuti személyzet részére igenis minden tőlük telhető eszközzel szorgalmazni és kihasználni fogják.

Akkor e pártok együttvéve ellenzék és kisebbséget képeztek. Ma mint többség vagyunk itt és azt hiszem, hogy mindnyájan, akik többségben vagyunk s állítjuk, hogy amit mint ellenzék ígértünk, azt mint többség a törvényhozásban megvalósítani akarjuk, megvalósítani tudjuk és megvalósítani fogjuk. Ezt kijelentem t. Ház, annál is inkább kötelességem, hogy ezzel a kormány és elsősorban a pénzügyminiszter emlékeztessék álláspontunkra azzal, hogy akkor, amikor nemcsak a vasutasok fizetésrendezését, hanem jogaik rendezését is törvényhozási tárgyalásra előkészíti, akkor méltóztassanak az alsó margót, határvonalat mindkét irányban figyelembe venni. Mert ha kevesebb jönnének, mint amennyit mi 1904-ben pénzben és jogokban megígértünk, ebben az esetben akkor is, ma is elfoglalt álláspontunknál fogva hozzá nem járulhatnánk. A munkásokról pedig szintén ezenfelül gondoskodni kell. (Zajos helyeslés.)

Még csak azt kívánom hozzátenni, hogy én kérve kérem nem első sorban a kereskedelmi miniszter urat, — mert tudom, hogy ő igen erélyesen kívánja ezt az ügyet véglegesen megoldásra juttatni, — hanem kérem első sorban a pénzügyminiszter urat, utasítsa közegét, hogy a most folyó tárgyalás során juttassák oly helyzetbe az ügyet, hogy a tárgyalások a fizetésrendezésre vonatkozólag mielőbb befejezessenek és lehetőleg a *húsvéti szünet* után az illető törvényjavaslatok a Ház elé kerüljenek. (Élénk helyeslés.)

T. Ház! Tudom, hogy mit beszélek, tudom, hogy *periculum in mora*. Oly nagy kérdésnél egy pár millió miatt *ne méltóztassék itt* — hogy úgy mondjam — *krajcároskodni*. Elfogadom a bizottság javaslatát. (Zajos éljenzés és helyeslés.)

A Ház elfogadta a bizottság javaslatát és pártolólá adta ki a kérvényt a kereskedelmi miniszternek.

Ezután *Lengyel* Zoltán szólalt föl. Ha a kormány rövid idő alatt meg tudta oldani a balatoni vasut kérdését, legyen ilyen serény a négy székely vármegye vasutjának megalkotásánál.

Bedőházy János és *Zakariás* János a bizottság javaslatát fogadják el és a Ház is ily értelemben határoz.

Elnök erre április 4-ére tűzte ki a jövő ülés napját és berekesztette az ülést.

A kishalmági bankógyár.

Elfogott fényképész.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 19.

A csongrádi piacon a minap egy paraszt suhanc 50 koronással akart fizetni egy kofának. A kofa azonban nem tudta felváltani a pénzt s így az kézzől-kézre járt, míg valaki észrevette, hogy hamis. Kérdőre vonták az atyafit, aki rövidesen átlátta a helyzet veszélyes voltát s megugrott. Lábai azonban nem bizonyultak elég gyorsaknak, mert elfogták s a csendőrség rövidesen kivallatta. Bebizonyosodott, hogy a bankjegy tényleg hamis s miután az ipse töredelmesen vallott, a bankógyár nyomára is hamarosan rájött a csendőrség.

Igy vezettek a nyomok *Kishalmágyra*, ahol, mint ottani tudósítónk értesít, tegnap tartóztatták le a bankjegyek gyártóját Basa Péter kishalmági származású fényképész személyében.

Basa Péter még egészen fiatal ember. Román paraszt szülőktől származott. Az elemi iskolákat Kishalmágyon végezte, s aztán Szentre egy fényképészhez adták tanoncnak. Azóta elkerült szülőfalujából, a hol csak most a télen mutatkozott újra. A parasztok számára fényképészeti műintézetet nyitott, a mely azonban sehogy se ment s ugyancsak találgatták a faluban, miből élhet, mert becsületes uton aligha keresett egy fillért is.

A csendőrség már régebben gyanús szemmel nézte, s mikor Csongrádról híre jött, hogy bankót hamisít, négy csendőr meglepte és valatóra fogta. Együttal házkutatást is tartottak nála, amely alkalommal két darab 50 koronáról felvett fényképlemezt foglaltak le. A vallás során aztán kiderült, hogy nemcsak hamis ötven, hanem száz koronások is terhelik a Basa lelkét, ezeknek a lemezeit azonban eltörte s egy félreeső helyen rejtette el. Az összetört lemezeket ott tényleg meg is találták, a nagyreményű ifjút pedig letartóztatták és hűvösre tették.

A gyanu öl.

Véres szerelmi dráma.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 19.

Szomoru tragédia játszódott le az elmúlt éjjel a temesvári Magyar Királyhoz címzett szálloda egyik vendégszobájában. Egy fiatal szerelmes pár határozta el, hogy együtt mennek a halálba, mert a leányt lopással gyanúsították és ezt a szegyet nem akarták túlélni. A férfi, egy cingár szabósegéd, előbb lemészárolta a kedvesét és amikor látta, hogy kedvese nem mozdul többé, a saját nyakába dőfte a kést. A leány meghalt, a férfit pedig súlyos sebével a közkórházba szállították, hol most élet s halál közt vívódik. A szomoru eset részletei a következők:

Stefánovics István postatisztnél szolgált már hónapok óta Kern Zsuzsa 20 éves, temesvári illetőségű cselédleány, aki Zimmermann Péter 23 éves, ugyancsak temesvári illetőségű szabósegéddel viszonyt folytatott. Tegnapelőtt eltűnt Stefánovicsnének egy 600 korona értékű gyémántos fülbevalója és miután a lopással a leányt vádolták, följelentették a rendőrségnél. A rendőrség a leányt szombatra beidézte, kihallgatta, megmotoztatta és lakásán házkutatást rendezett. A leány mindent tagadott és a házkutatás is eredménytelenül végződött. Délután a rendőrség a leányt bizonyítékok hiányában szabadlábra helyezte, mire aztán a leány visszatért gazdájához. Délután rendes dolgát

végezte, este 8 óra tájban azonban eltűnt és azóta nem is látták többé a házban.

Tegnap délelőtt a Magyar Király szálló bérője jelentést tett a rendőrségnél, hogy a szálló egyik szobájában egy leányt holtan, egy férfit pedig súlyosan megsebesülve találtak. Csakhamar megjelent a helyszínen a rendőrség és konstata, hogy a női holttest Kern Zsuzsával, a súlyos sebével vergődő férfi pedig Zimmermann Péterrel azonos. A holttestet a temető halottaskamarájába, a sebesültet pedig a közkórházba szállították, ahol még tegnap hallgatta ki Finta István rendőrtisztviselő.

A sebesült azt vallotta, hogy kedvesével közösen elhatározták, hogy a *rajta esett szegyen miatt meghalnak*. Szombaton este 9 óra tájban kedvesének nyakát *bicskájával fölvdgta* és megvárta, míg meghalt. A leálynak halálusája alig tartott tovább 10 percnél. Mikor látta, hogy kedvese nem mozdul többé, a késel a saját nyakát metszette föl. Többet nem tud, mert elvesztette eszméletét. Zimmermannnál 15 korona pénzt találtak. Zimmermann kihallgatása után ismét ájulásba esett és orvosi vélemény szerint aligha lesz megmenthető az életnek.

Zsidóüldözések Romániában.

Fölosztják a birtokaikat.

A miniszterelnök a zsidókért

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 19.

Romániában kitörték az orosz állapotok. Bukaresti táviratok jelentik, hogy fellázadt parasztok majdnem az egész Moldvában megtámadták a zsidó földbirtokosokat és bérlőket, kifosztják lakásukat és felgyújtják házaikat. A mozgalom oda irányul, hogy a parasztok között felfosszák a zsidó kézen levő birtokokat. A hatóságok részint nem tudnak, részint nem akarnak a mozgalom elfojtására érélyes intézkedéseket tenni.

Távirati tudósításunk:

Privolare, márc. 19. Tegnap délután a parasztok megtámadták a közelben levő zsidó földbirtokosok kastélyait; az épületeket *felgyújtották* s a felszerelést *elpusztították*. Egy *Avramescu* nevű birtokos *súlyosan megsebesült*.

Jassy, márc. 19. *Badeni és Ceplenha* községek között a katonaság és a lázongó parasztok között, akik a zsidók lakásait fosztogatták, *heves harc támadt*. Mindkét részről *számosan megsebesültek*. A katonaság megakadályozta a parasztokat, hogy a földosztási tervet keresztül vigyék. Több más községből hasonló hírek érkeznek.

Cernovitz, márc. 19. Poduljoli kisvárosban tegnap az összes zsidó üzletet kifosztották. A parasztok keresztet tüznek házaikra. A zsidó lakosság körében óriási pánik uralkodik, mindenki menekül. A hatóság részben passzív viselkedést tanusít, részben csekély védelmet nyújt a zsidóknak.

Cernovitz, márc. 19. Egy itteni lap tudósítója táviratozza: Eppen a postahivatalban voltam, mikor közel 2000 ember jött a faluból a városba, kövekkel bezúta a zsidók házainak ablakait és az üzleteket fosztogatta. Aki védekezett, *véresre verték*. A korcsmákban és borkereskedésekben csapra verték a hordókat s az utcára eresztették az italt.

Bukarest, márc. 19. Különösen véres zavargások folytak Botosán községben. *Badescu* prefektus támogatásával megtámadták a zsidó

kat és kifosztották őket. *Cantacuzene* miniszterelnök magához idézte a prefektust s szemrehányásokat tett neki eljárásáért. A prefektus kijelentette:

— En nem adok egy millió zsidót egyetlen keresztény parasztért.

Cantacuzene: Akkor ön nem való ilyen felelőségterjes állásba!

A prefektus: Nem adom be a lemondásomat. Megvárom, amíg elűznek állásomból, mert a zsidókat nem támogatom.

Cernovitz, márc. 19. Badeni községben négy orosz diákot tartóztattak le, akik a parasztokat a zsidók ellen lázították.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szerda: Vén leányok, vigjáték. (Bérlét A.)
Csütörtök: Zsidónő, opera. Jiraszek Ilona vendégfőlépte. (Bérlét B.)
Péntek: Lovagur, vigjáték. Beregi Sándor búcsúfőlépte. Bérlét C.)
Szombat: Rosenkranz és Gildenstern, vigjáték. Bácsné Maar Julia búcsúfőlépte. (C bérlétszűnet)
Vasárnap: Felhő Klári népmű. Kaposy Józsa búcsúfőlépte. (Bérlét A.)

* **Ferenczy Károly**. Csak tegnap jött Aradra és holnap szélteben-hosszában az ő nevével lesz tele a város. Művész még nem hódította meg ilyen rohamlépésekben a város közönségét, mint *Ferenczy Károly*, ez az izig végig művész-ember. Tegnap Vuncsi burleszk szerepében aratott zajos sikert, ma pedig a Koldusgróf Karinsky grófjában ünnepelte a nagyszámú közönség. Érdekes volt megfigyelni a közönség hangulatát, mely jelenetről-jelenetre változott. A tartózkodásból a legőszintébb elragadtatásig fokozódott a hangulat. Eleinte Nyáray Bogumiljával hasonlították össze, később már megfeledkeztek minden összehasonlításról, elragadtatással élvezték *Ferenczy páratlan Bogumilját*, mely csupa szív, elegancia, maga a tökéletesség.

Ferenczy vendégszereplése teljes diadallal végződött. A közönség első megjelenésétől kezdve ünnepelte, a második felvonásbeli tánca után pedig olyan tapsorkán tört ki, amilyent csak a legnagyobb elragadtatás vált ki a közönségből. Sz. Rontay Boriskával *ötször* ismételték meg a kalaptáncot. A harmadik felvonásban mély érzésű játékaival könnyekre fakasztotta a közönség nagyrésztét. *Ferenczy páratlan* sikere arra indította Szendreyt, hogy a művészt a jövő hétre több estére hívta meg vendégszerepleni. *Ferenczyt* magát annyira meghatotta a közönség kitüntető rokonszenve, hogy késznek nyilatkozott Aradra szerződni. Ilyen akvizícióért az aradi színház közönsége hálás lenne Szendreynek.

Szép sikere volt Sz. Rontay Boriskának Jessie szerepében. Borbély örökét, Slippel koldus főnök szerepét *Kulcsár* adta teljesen be-rekedve, nagy ambícióval. *H. G.*

* **A filharmonikusok hangversenye**. Az idei hangversenyszegzon egyik legkiemelkedőbb eseménye lesz a filharmonikusok 3-ik és utolsó hangversenye, melyet folyó hó 24-én, vasárnap délután tartanak meg a Fehér Kereszt szálloda nagytermében. Ez a hangverseny a legszebbnek ígérkezik a filharmonikus koncertek között. A műsort Zellner Sándor, az egyesület nagy tudású karmestere ismét pompásan állította össze. A hangversenyt *Schubert* egyik gyönyörű nyitánya, „Rosamunde” op. 26 vezeti be; utána *Beethoven* klasszikus alkotása, a második szimfónia következik, majd *Bizet* világhíres L'Arlesienne concert-suitjét adják elő. A hangverseny legnagyobb érdekessége azonban Mosshamer Román tanár, a budapesti m. kir. operaház híres hárfaművészenek közremű-

ködése lesz. Mosshamer tanárnak közreműködése annál is inkább érdekessé teszi a hangversenyt, mert hárfamű észt már nagyon régen nem hallottak Aradon. A hangversenyt magyar zeneszerző műve fejezi be: *Goldmarknak* hatalmas bevonulási indulója a „Sába király-nője” című operából. Jegyekre előjegyzéseket elfogad ifj. Klein Mór könyvkereskedése 6, 5 és 4 koronaért ülő helyekre, valamint álló és karzat jegyekre 2 koronaért.

Kormányválság fenyeget

A kiegyezés megreked.

Eredménytelen tárgyalások.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 19.

Félhivatalos jelentés ma arról regél, hogy az osztrák és magyar kormányok között a kiegyezés leglényegesebb kérdéseiben közeledés történt volna, amely a megegyezésre alapos reményt nyújt. Ezzel szemben komoly politikai körökben az a vélemény, hogy a helyzet sokkal rosszabb, mint volt.

Távirati értesüléseink a következők:

Nesze semmi, fogd meg jól.

Jól beavatott és hitelt érdemlő helyről a következő információt kapjuk a tárgyalások mai állásáról:

Az osztrák kormány csak úgy köt megegyezést, ha ez az 1917. év után terjedő tíz éves ciklusra is vonatkozik. Arra az esetre, ha a magyar kormány ebbe belemegy, hajlandó a fogyasztási adók elkülönítését koncedálni és megnyugodni abban, hogy a kiegyezésnek ezután szerződéses jellege legyen.

A magyar kormány elvben már hozzájárult, hogy a szerződés 1927-ig terjedőleg kötesék, de azzal a föltétellel, hogy a fogyasztási adók elkülönítése már 1908-ban, vagyis jövő évre lépjen életbe és hogy 1917-ben közbenső vámsorompók állítsanak fel és a két állam a külföldi államokkal szemben alkalmazott akár ipari-, akár gazdasági vámtételek egy harmadát szedje egymástól.

Az osztrákok ezt elfogadhatónak találták és csak a vámsorompók felállítása ellen tesznek kifogást. Ok a harmadrészes vámokat úgy akarják elszámolni, mint most a fogyasztási adókat számolják el, vagyis belenyugosznak a papírvámokba és csak a sorompók tényleges felállítását perhorreskálják.

Abban nincsen már differencia, hogy a megegyezés esetén — akár vámelszámolás, akár sorompó mellett — a két állam 1917-től 1927-ig terjedőleg azonos kereskedelmi szerződéseket köt a külfölddel a külügyminiszter közbenjöttével, de a két miniszterelnök ellenjegyzésével és teljesen egyező szöveg mellett külön-külön becikkelyezéssel.

Arra az esetre azonban, ha a magyarok hajlandók volnának a kvótát emelni és a bankközösséget a szerződés egész tartamára biztosítani, az osztrákok készek volnának a közbenső vámsorompók felállításába is belenyugodni. A magyar kormány viszont kizártnak mondja a kvótaemelését és a bankkérdésben a saját kebelében sincsen tisztában, mert a függetlenségi miniszterek 1910-en túl nem akarják a bankszabadalmat meghosszabbítani, míg az alkotmánypártiak az 1917-ig terjedő szabadsalom-meghosszabbítás mellett vannak.

A valószínű végleges eredmény ez lesz:

1. A mostani kiegyezés a szerződés formában fennmarad 1917-ig.

2. A fogyasztási adók már 1908-ban külön választatnak.

3. A bankszabadalmat meghosszabbítják 1917-ig.

4. 1917-től 1927-ig a megegyezés egyéb tartalma szerződéses és kifelé a vámegység fentartása mellett a két állam a vámtételek egyharmadát szedi kölcsönösen egymástól és ezt a harmadot azon módon számolja el, mint a mostani fogyasztási adókat.

Nincs kizárva, hogy az osztrák kormány hozzá fog járulni a közbenső vámsorompók felállításához is a kvóta emelése nélkül, de akkor ezt a közös államadósság magyar részének megváltásánál és a bankkérdésnél kell majd megfizetni. A mai tárgyalások éppen a kérdés ezen részével foglalkoznak.

Ismételjük, hogy az ügy még haladhat egyik vagy másik részlet miatt, de a végeredmény ebben a keretben fog mozogni és a magyar kormány ehhez hozzá is fog járulni.

A végeredmény mellett pedig a magyar kormány existenciáját is latba fogja vetni, vagyis a pártokkal szemben fel fogja vetni a kabinetkérdést, leszámolván azzal az eshetőséggel, hogy a függetlenségi pártban szecesszió talál lenni. A 67-es pártok és az új függetlenségiiek hozzájárulása iránt nincsen kétség.

Ha pedig a számításban csalatkoznak és nagyobb talál lenni az ellentállás, mint amennyire taksálják, jön a közbevetett kormányválság, az újlagos megbízatás és — a nemzet megkérdezése a mai választási törvény alapján.

Ez a beavatott politikus prognosztikonja.

Minisztertanács.

Tekintettel arra az eshetőségre, hogy még a mai tárgyalások során a bankkérdés is fölmerülhet, nehogy a kormányelnök és alkudozó társai bizonytalan helyzetben legyenek, de azért is, hogy az egész kabinet tisztában legyen a folyó tárgyalások anyagával, ma délelőtt tíz órakor minisztertanács volt, a melyen a kabinet valamennyi tagja részt vett. A minisztertanács mindössze fél óráig tartott. Már fél tizenegy órakor megjelentek a miniszterelnökségen Beck báró miniszterelnök és osztrák miniszter társai s Wekerle Sándor dr. magyar miniszterelnök elnöklété alatt belefogtak a folytatásos tárgyalásba, melyet azonban 2 órakor okvetlen félbeszakítanak. Két órakor ugyanis 30 teritékes ebéd lesz a miniszterelnöknél, mire való tekintettel a közös értekezlet résztvevői már mindfrakkban jelentek meg. Délután folytatták a tanácskozást, mely estig tartott.

Kormányválság küszöbén.

Ma délelőtt minisztertanács volt, amelynek a képviselőházban csak délfele terjedt el a híre. A miniszterek közül csupán Apponyi Albert gróf és később Jekelfalussy Lajos jelentek meg a Házban, de egyik sem nyilatkozott a tanácskozásról, noha többen kértek Apponyitól fölvilágosítást. A képviselők a folyosón hosszasan vitatkoztak a kiegyezés dolgairól és a mai tanácskozásról.

A kormányhoz közelálló forrásból a következőket jelentik:

A mai miniszteri tanácskozáson döntött el a hosszú vagy rövid lejáratu szerződés sorsa. E kérdés elintézésénél főfontosságú volt Kossuth Ferencnek és még inkább a függetlenségi pártnak ismeretes álláspontja, amely határozottan a rövid lejáratu szerződés mellett nyilatkozott meg. Bizonyosra vehető, hogy a kormány rövid lejáratu szerződés mellett döntött és

ezen az alapon folytatta ma délelőtt a tárgyalást az osztrák kormány tagjaival.

Más forrás szerint a kiegyezés dolga így áll:

A kiegyezés ügye meglehetősen rosszul áll. Az osztrák kormány kiinduló pontja a kiegyezés dolgában első sorban politikai és nem gazdasági karakterű. Az osztrák kormány semmiképen sem fogad el olyan kiegyezést, amely a vámsorompók föllállításával jár. A függetlenségi párt pedig föltétlenül ragaszkodik a vámsorompóknak 1917-ben való föllállításához és ezt az álláspontot képviselte a kiegyezési tárgyaláson Kossuth Ferenc, aki, bárminő esetleges kedvezést ajánl föl az osztrák kormány, a függetlenségi párt programját és kívánságát figyelmen kívül nem hagyhatja.

Bizonyosra lehet venni, hogy Kossuth Ferenc a bankszabadalom dolgában sem fog engedni és határozottan követeli az önálló nemzeti banknak 1910-ben való föllállítását. Ehhez oly határozottan ragaszkodik a függetlenségi párt követelése alapján is, hogy ha ebben a kérdésben megdönthetetlen akadály merülne föl, Kossuth inkább otthagyja állását, semhogy a bankszabadalom meghosszabbításába belenyugodnék. Majdnem bizonyos, hogy ebben az esetben az egész magyar kormány beadná lemondását.

Valószínű, hogy a föltevés ma még korai dolog, de megegyezik a függetlenségi párt nagy részének fölfogásával és információjával.

Nincs közeledés!

A félhivatalos M. T. I. a következőket jelent: Ma délután öt órakor folytatták az osztrák és magyar miniszterek s kiküldöttek a kiegyezési tárgyalásokat. Ezen megvitatták a magyar block kérdését és ebben konkrét proposíciók tétettek. A két álláspont oly mérvű közeledéséről lehet már beszélni, hogy most már a megegyezés reménye alapos.

Igy szól a hivatalos jelentés. Ezzel szemben komoly politikai körökben távolról sem itélik igen rózsásnak a helyzetet. Osztrák részről jelentik, hogy a mai napon semmi változás sem állott be, magyar politikai körökben pedig azt mondják, hogy a helyzet sokkal rosszabb, mint volt és a magyar kormány álláspontja intranszigenzsebb, mint valaha. Osztrák oldalról különösen arra mutatnak rá, hogy semmi olyan momentum nem merült fel, amely a megoldást lehetővé tenné. Legfontosabbnak tartják a kiegyezés lejáratainak időpontját s ennek a kérdésnek elintézését számos követelés is megnehezíti.

Holnap a vasúti tarifákat is tárgyalás alá veszik. Döntés holnap sem várható, ezért a tárgyalásokat félbeszakítják s majd Bécsben folytatják.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Bukott aradi kereskedők pára. Évekkel ezelőtt a színház-épületben fényesen berendezett női divatüzlet nyílt meg, amelynek tulajdonosai Taub és Neumann voltak. A cég óriási reklámmal dolgozott, de néhány év alatt mégis megbukott. Az aradi ügyészség család bukás miatt megindította Taub (Tagányi) Sándor és Neumann ellen a bűnvádi eljárást. Az üzletben Muskát Miksa aradi nyomdatulajdonos is érdekelve volt s így az eljárás ellene is folyamatba tétetett. Az aradi törvényszék mára tűzte ki a végtárgyalást, amelyet azonban elnapoltak, mert Muskát ügyében Szelléné-Fischer Margitnak tanuként való megidézése is szükségessé vált.

Tavaszi újdonságok női felöltők és Cosztümökben

RADÓ GYULA áruháza Andrassy-tér (szemben az új minorita templommal.)

Uj-aradi heti gabonavasar.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, március 19.

Azon körülmény, hogy napközben többször esik az eső, csak örvendetes, mert ha nem is kiadós, így is megpuhítja a földet s így az könnyen művelhető.

Ma volt József napja, mely a gazdák szerint azon időpont, midőn a földeken a munkálat kezdetét veszi.

A gabonaüzlet lanyha irányzatú.

Az enyhe időjárás okozza az árfolyamok gyengülését.

A mai piacon elkelt:

1000 mm. buza 6.90—7.05.

600 mm. tengeri 4.50—4.60.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 19.

Kevés forgalom, csöndes, változatlan árak. Amerika $\frac{1}{8}$ olcsóbb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza áprilisra	7.54—7.55	7.53—7.54
Buza októberre	7.85—7.86	7.85—7.86
Rozs áprilisra	6.63 6.64	6.62 6.63
Zab áprilisra	7.66—7.67	7.65—7.66
Uj tengeri	5.23 5.24	5.22—5.23

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	690.—
Magyar hitelrészvény	804.—
Rima-Murányi vasmű részvény	160.50

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

F.-né. A Biedermayer stílus tulajdonképen az empire-nek német átalakulása, korecs változata. Az empire alapvonalait megtartotta, csak nehézkesebbé vált. A butorokon széles felület, az empire koszorúinak, palmettainak szurrogátumai jellemzik a Biedermayer-stílust. A butorokon zöld a szövet, a falak, kályhaberendezések színe fehér, sőt a padozatot is behintették fehér homokkal; a függöny zöld, egyszerű karton, a falakon egy-két színes karc, vagy fekete silhuetta, kerek aranykeretes tükör: körülbelül ezek, a mik még a Biedermayer stílushoz tartoznak. Egyébként miután az empire is Németországból származott át hozzánk, a nálunk levő empire butorok tulnyomó része valójában csak Biedermayer-stílusú. A Biedermayerek mestere külföldön Schimpl bécsi műiparos volt.

Sport-leány. Az akadémiát csak szerdán tartják meg.

B. D. (Magyarád). A szegény gyermek — Poliklinika sorsjegyeinek huzása június hó 10-re halasztott. Tessék akkor kérdezni, készséggel válaszolunk.

özv. I. A. (Pánkota). Fenti üzenet Önnek is szól.

K. L. (Szentleányfalva). Ot napos eseményekről szóló tudósítást nem közölhetünk. Kérjük, hogy híreit az esemény napján tudassa velünk.

IDEGENEK ARADON.

Március 19.

Fehér Kereszt szálloda. Özv. Temesváry Pálné birtokosnő és családja Magyarbánhegyes. — Balázs Sándor dr. orvos és neje Déva. — Gulyás Alfréd dr. orvos Cegléd. — Kun Lajos hivatalnok Esz-

tergom. — Tary Ede főhadnagy Szeged — Kolman Sándor kereskedő Békésgyula. — Tomka Mihályné és leányai Kolozsvár. — Bihari Béla hivatalnok Debrecen. — Gergely Lajos és neje Gyulaférvár. — Bartha Antal és családja Szolnok. — Szabó Sándor hivatalnok Nagybecskerek. — Kerekes Árpád kisbirtokos és neje Békéscsaba. — Karsai Tivadar hivatalnok Gyulaférvár. — Nagy József lelkész Nagyvárád. — Kertész Sándor főerdész Stájerlak. — Fischman N. kereskedő és neje Kecskemét. — Végh Imre nagybérő és családja Esztergom. — Lengyel Ferenc és leányai Temesvár. — Elekes Andor nyugalmazott tisztviselő Orosháza. — Faragó Endre lelkész Szászváros. — Ujhelyi Balint nagybirtokos Budapest. — Münnich Károly bányagazgató Budapest. — Nagy György gyógyszerész neje és leánya Brád. — Veisz Leó utazó Bordeaux. — Hegedüs Emil utazó Temesvár. — Friedman Jenő utazó Budapest. — Steinbach Sándor utazó Budapest. — Lóbl Bernát utazó Budapest. — Krausz Ármin utazó Budapest. — Kalledei Sándor utazó Budapest. — Szántó Nándor utazó Budapest. — Rónai Bernát utazó Budapest. — König Adolf utazó Bécs. — Schenk Ferenc utazó Bécs. — Grün Gusztáv utazó Bécs. — Jakobi Andor utazó Bécs. — Mayer Henrik utazó Bécs — Valkovics D. utazó Bécs. — Mann Zoltán utazó Bécs. — Stern Sándor utazó Bécs.

Központi szálloda. Jékey Alajos huszárezredes Cegléd. — Halász N. dr. ügyvéd neje Budapest. — Kontár Guidó ékszerész Budapest. — Berecs Ignác birtokos és leánya Miskolc. — Karton Aladár igazgató Borosjenő. — Schaar Mór fakereskedő Temesvár. — Böhm Sándor bányavezető Paulis. — Feinkuchen Bernát birtokos Berza. — Engelhoffer Friyes gyáros Gráz — Kovács Antal magánzó Pozsony. — Szamek Hugó vegyész Budapest. — Weinberger Ignác gazdatiszt Temesvár. — Weinberger Eliás kereskedő Bécs. — Silberer Adolf kereskedő Budapest. — Weinertuth Károly kereskedő Bécs. — Glück József kereskedő Bécs. — Ringer József kereskedő Bécs. — Csicsóky M. kereskedő Bécs. — Wittenberg Miksa kereskedő Bécs. — Klein Félix főállatorvos Cegléd.

-- VÉRFRISS VADDISZNÓ --

erdélyi havasokból.

Graham-kenyér (Glasner-féle) gyomorbetegnek.

Aleuronát, cukorbetegség, köszvény, elhízás ellen.

☞ Egyedül nálam. ☜

Ákácmez, finom zamatu.

ZÁRAY GÉZA,

877

delikatez-kereskedésben.

Nemzeti Színház.

A) bérlet. A) bérlet.

Szerdán, 1907. évi március hó 20-án:

A vén leányok.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta: I. M. Barrie. Angolból fordította: Mihály József.

SZEMÉLYEK:

Brown	Keszler E.	Thoebe	Kápolnai J.
Spicer	Delli Lajos.	Mary	Kőrössi Juci.
Blades	Mariházi M.	Fanny	Szegedi J.
Egy őrmester	Kulcsár L.	Henriette	Zsigmondi A.
Tomson	Benkő Gizi.	Charlotte	Zalai Margit.
Susanne	Novák Irén.	Patty	Benkőné P.

Kezdete este 7 óra fél órakor.

Limbeck János és fia

első magy. kir. szab. érekepersé-gyára és temetőre rendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Princz Károly a maga, úgy gyermekei **Katica** és **Károlyka**, valamint az alólírottak nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják a forrón szeretett és felejtethetlen jó édesanya, testvér, nagymama, nagynéne és rokon

özv. Princz Józsefné szül. Millig Katalinnak,

f. évi március hó 19-én, reggeli 4 és fél órakor, életének 69-ik évében, rövid szenvedés után történt jobblétre szenderült.

A boldogult fődi maradványai március 20-án, délután fél 4 órakor fognak Forray-utca 7. számú házban a róm. kath. szerzetesek szerint beszenteltetni és a felső temetőben levő családi sírkertben örök nyugalomra tételni.

Az engesztelő szentmise a boldogult lelki üdvéért március 23-án, délelőtt 9 órakor fog a főt. Minorita-atyák templomában az egek Urának bemutatni.

Arad, 1907. március hó 19.

Áldás emlékére!

Millig Adám és neje.	özv. Hájek Antalné szül.
Millig József és neje.	Müller Mariska,
Millig Mátyás és neje,	Daumel Matild férjezett
Millig Emma férjezett	Mu in Károlyné.
Scherer Lajosné és férje,	Daumel Laura férjezett
testverei, sógorinói és	Lutzner Józsefné.
875 sógora.	unokahugai és ücscei.

2795—1907. kh.

Hirdetmény.

Feljelentésből kifolyólag arról győződtem meg, hogy a helybeli kádáriparosok és kádár ipart önállóan házilag folytató bor-, szesz- és pálinka kereskedők a hordók javítása alkalmával a Magyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter urnak 1896. évben 80608. sz. alatt kiadott magas rendeletét nem tartják be.

Ennélfogva a fennebb hivatkozott magas kormányrendelet alapján meghagyom a helybeli kádáriparosoknak és kádár ipart önállóan házilag folytató bor-, szesz- és pálinkakereskedőknek, hogy mindazon hordókról, a melyek javítás alá kerülnek, illetve melyeken az abroncs meg lesz szorítva, vagy donga lesz kieserelve, miután ezen hordóknak ürtartalma ezek után lényegesen megváltozik, a hordó hitelessége és az esetleges visszaélések megszüntetése érdekében az illető iparos, vagy kereskedő az 1879. évi XL. t.-c. 136. §-ában megállapított büntetés terhe alatt mindenek előtt a hitelesítő bélyeget tartozik megsemmisíteni, így a kijavított hordók csak újra történt hitelesítésük után vehetők ismét használatba, illetve kerülhetnek forgalomba.

Erről az érdekeltek azzal értesítettnek, hogy amennyiben ezen felhívásnak eleget nem tennének, az 1879. évi XL. t.-c. 136. §. alapján 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, visszavesés esetében pedig, ha utolsó büntetésének kiállása óta 2 év még el nem telt, 8 napig terjedhető elzárással és 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel lesz büntetve.

Arad, 1907. évi március hó 7-én.

Sariot Domokos, s. k. főkapitány.

URAK!!!

Öltöny és felöltő szöveteket előnyösen csak a kizárólagos posztó gyári raktárban vásárolhatnak.

Nagy megtakarítás!

Szolid kiszolgálás!

Leichner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Aradvárosi és megyei telefon sz. 475.

Feltűnő újdonság!

DÉLICEMinden hirdetés felesleges, a dohányzó
egyszer veszi és többé mást nem szívhat**SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.****Értesítés!**Van szerencsém a n. é. hölgy-
közönség szives figyelmét felhívni
arra, hogy 793

Weitzer János-utca 10. szám alatt

Dr. Robitzek ház,

egy a mai kor igényeinek megfelelő

salontnyitottam, ahol a lelegegánsabb
izlést kielégítő angol és francia
divat szerinti **toiletteket** a leg-
jutányosabb árak mellett készítek,
melyre tapasztalatainkat úgy én,
mint nóm, nagy fővárosokban sze-
reztük meg.Egyben arról is értesítjük a t.
hölgyközönséget, hogy a legmo-
dernebb szabászat tanítását a leg-
rövidebb idő alatt betanítjuk.

Nagybecsű pártfogást kér

Weisz Samu,

angol és francia női szabó.

Fizető és tanuló leányok felvételnek.

7521—1907.

Felhívás.A gazdasági munkás- és cse-
léd segélypénztárról szóló 1900.
évi XVI. t. c. 8. §-ának végrehaj-
tása tárgyában kelt m. kir. föld-
művelésügyi ministeri 11080—1904.
számu rendelet 18., 28., illetve 32.
§-ai alapján felhívjuk a gazdasági
munkást vagy cselédet tartó gazda-
közönséget, hogy a minden egyes
gazdasági cseléd után évenként
előre fizetendő 120 filléres hozzá-
járulási díjat az adóügyi osztály
számfejtése alapján a városi adó-
pénztárnál haladéktalanul annál in-
kább befizesse, mert a 22169/VI-3-
1904. számu rendelet 3. pontja értel-
mében a segélypénztár csak akkor
köteles a cselédek részére az 1900.
XVI. és 1902. XIV. törvénycikke-
ben baleset esetére biztosított se-
gélyeket kiszolgáltatni, illetve a
munkaadónak e címen felszámít-
ható költségeit megtéríteni, ha az
a cseléd, kit a baleset ért, az ösz-
szeirási lajstromba szabályszerűen
felvételre és utána a hozzájárulási
díj az esedékességkor, vagy utóbb
ugyan de ez esetben mindenesetre
a baleset megtörténte előtt legalább
30 nappal tényleg befizetve lett.Felhívjuk továbbá az illetőket,
hogy az összeírás befejezte után
szolgálatba fogadott új cselédeket
vagy elbocsátott cseléd helyébe fo-
gadott cselédeket a szolgálatba
lépés napjától számított 15 nap alatt
az adóügyi osztálynál annál inkább
bejelentse mert baleset esetén csak
olyan cselédek után tarthat igényt
a munkaadó a 8. §-ban biztosított
segélyre, akik szabályszerűen beje-
lentvén a vonatkozó lajstromban
előfordulnak.

Arad, 1907. évi március hó 12.

A városi tanács.

189--907. I. szám.

Hirdetmény.A nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. minis-
ter ur az 1906. évi február 8-án kelt 108333—1905. számu
rendeletével a simándi gör. kato. templom és paplak helyreál-
lítását 2032 kor. 77 fillér összeg és a simándi gör. kath. hit-
község által természetben leszolgálándó 34 kézi és 8 igás
napszám erejéig engedélyezte.A fentemlitett munkálatok kivitelének biztosítása céljából
az 1907. évi április hó 16 ik napjának d. e. 0 órájára alólírott
hivatal (Nagy-körút 6 sz.) helyiségében tartandó zárt ajánlati
versenyfolytatás hirdettetik.A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi mun-
kálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlatai-
kat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz any-
nyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezet-
tek figyelembe nem fognak vétetni.Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az enge-
délyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő vagyis kerek szám-
ban 213 korona értékű bántópenz esatolandóA szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és
részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál
a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.Az ajánlati költségvetés nyomtatványa ivenként 1 korona
50 fillérért az államépítészeti hivatalnál megszerezhető.

Arad, 1907. évi március hó 15-én.

852 M. kir. államépítészeti hivatal.

Tápértékben leggazdagabb,

Hatásában felülmúlhatatlan

a Hajós-féle kellemes ízű

Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

— Ára egy üvegnek 2 korona. —

313

Tyúkszem már nincs többé!

Igy kiáltanak ezren meg ezren, akik a Hajós-féle

ANAGALLINT

használták. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Dr. D. Graur Viktor aradi fogorvos bacteriumölő

szájvizének és fogporának egyedüli raktára

egy üveg szájviz 2 kor., egy doboz fogpor 1 kor.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fill.

Ibolya, Gyöngyvirág és Heliotrop szobaillatok, üvegje 70 fill.

„NEVER“ amerikai gummi, a legjobb, 6 drb. 2 korona.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Arpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Adrássy-ter 22. sz., a megyeházzal szemben.

Egy jóforgalmu

Szatócs-**üzlet**italméréssel egybe-
kötve, kedvező feltéte-
lek mellett május 1-re,
szükség esetén**azonnal átadó.**

Cím a kiadóhivatalban. 784

175 darab

pontos járatu ezüst

zsebórátminden elfogadható árban
elárusít**Schwimmer-cég**

Arad, 802

Szabadság-ter 5--6. szám alatt.

Pölzl kávéház

mellett.

Battonyán

a tulajdonomat képező 368

Nemzeti Szállodarészére keresek egy tehetséges,
szakképzett, jó modoru**üzletvezető vendéglőst,**ki háromezer korona óvadék
fölött rendelkezik. Üzletemben
van a Battonyai uri casinó bér-
lete, vendéglő és kávéház, va-
lamint több vendégszoba.Ajánlatok megyesegyházi (Arad-
megye) címre intézendők.**Engel Lajos.**

5840—1907.

Hirdetmény.A m. kir. földművelésügyi mi-
nister ur gyümölcsfa tenyésztés
íránt érdeklődő lelkészek és gaz-
dák részére Budapesten folyó év
március 18-tól 23-ig, Kolozsvárott
folyó év április hó 15-től április
20-ig, tanítók részére pedig Keszthelyen
folyó évi március 18-tól
27-ig, Tordán április 8-tól 17-ig és
Kisszebenben április 15-től 24-ig
gyümölcsészeti tanfolyamot fog
tartatni.Miről az érdeklődők azzal érte-
sítettnek, hogy a részletes pályá-
zati feltételek a városi levéltárban
betekintethetők.

Arad, 1907. évi március hó 2.

A városi tanács.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy utcai butorozott szoba

azonnal kiadó, földszint ajtó 5. sz. evang. templom-épület (a törvényszékekkel szemben.) 844

Takarítónő azonnal felvétetik

Szabadság-tér 22., színház-épület biztosítási iroda, I. em. 865

Francia „Blouse Album“

180 legújabb eredeti francia divatképpel I korona 50 fillérért kapható Ingusz I. és Fia könyvkereskedésén Arad. Telefon 517. 861

Kiadóhivatalunkban nagyobb mennyiségű

file (nemez)

ipari célokra jutányos áron eladó.

Üzletnek vagy műhelynek

alkalmas sarok utcai helyiség lakással együtt kiadó. — Bővebbet Aranykéz-utca 20. szám.

Kelybelli részvénytársaságnál

egy irodaszolga felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Egy billiard asztal,

képek és togasok jutányos áron eladók. Bővebbet Teleki-utca 15. szám alatt, a gondnoknál.

Egy ügyes rikkancs, ki egy

esti lap árusítását elvállalná, alkalmazást nyerhet.

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Szentesen

a szentesi takarékpénztár piactéri épületében, a városház, megyeház, vendéglő, gimnázium, polgári leányiskola, postaház szomszédságában 16 év óta fenálló könyv- és papírkereskedés helyisége május 1-től több évre bérbeadatik. Szerződni lehet a Szentesi takarékpénztár igazgatójával. 880

HÁLA

késztet engem, hogy minden tudó- és torokhajban szencsedővel szivesen és díjtalanul közöljem, mily módon szabaddult most már tanító fiám egy egyszerű, olcsó és hatásos termék által hosszadalmas szenvedésétől.
K. Baumgartl, Gastwirt in Neudorf bei Karlsbad.

880

3—1907. mg.

Hirdetmény.

Közírré tesszük, hogy a városi legelőkre beiratott sertések és juhok után járó legeltetési díjak folyó év március hó 30. és április hó 2., 3., 4., 5., 6., 8. és 9. napjáig bezárólag terjedő idő alatt a városi pénztárba befizetendők, — annál is inkább, mert legeltetési bárca nélkül a jószág legelőre nem bocsájtható.

A díjak befizetésekor a pénztár kiszolgáltatja a legeltetési jegyeket, amelyekkel a sertések és juhok a legelőre bocsajjtásra kitűzött napon a legelőre bocsajjtathatók.

A legelőre bocsajjtás napját folyó évi április 10-re tűzzük ki.

Arad sz. kir. város mezőgazdasági bizottságának 1907. évi február hó 28-án tartott üléséből.

Kiadta:

Zubor Andor,
aljegyző.

Kiadó

Herkulesfürdőn

a „Majorkert“ és „Széchenyirét“ berendezéssel és jéggel telt nagyobb jégvermekkel együtt szakképzett, óvadékkal rendelkező

vendéglősöknek.

Levélbeli megkeresések Arad, postafiók 38. szám alá intézendők. 874

Telefon szám 184.

Mosóintézet átvétel!

Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fenálló és teljes megelégedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő

Bettelheim-féle mosóintézetet

Aulich Lajos-utca 2. szám átvettém és annak szakszerű kezelését személyesen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást házilag kezel, minden vegyszer mellőzésevel, kizárólagosan kéziműszákkal, melynek következtében a ruha nincs kitéve időelőtti romlásnak.

Sok éven át szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy kifogástalan munka szállításával ki fogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

753

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Aulich Lajos-utca 2. szám.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű, dúsgyökérzetű, bor és csemegefajú

fásoltványokat

bármily mennyiségben szállít:

Hámory Gazdaság szőlőoltvány-telepe Arad.

Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szivesen szolgál Deák Ferenc utca 3. sz. a. 303

Telefon 229.

Telefon 229.

Kiadó Herkulesfürdőn,

bent a fürdőtelepen, gyönyörű fekvésű schweitzti stílusban épült

vendéglő és kávéház,

hol szini- és varieté előadások tartatnak, szabad villanyvilágítás, vízvezeték és jéghasználattal együtt, szakképzett, óvadékkal rendelkező

vendéglősnek

kedvező feltételek mellett.

Levélbeli megkeresések Arad, postafiók 38. szám alá intézendők. 873

7193—1907.

Hirdetmény.

Az 1907. évi február hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztosság által küldött összeírási jegyzék 2 darab ívét az állami jövedékről szóló 1899. XXV. t.-c. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17 §-a értelmében 1907. évi március hó 18-tól számítandó 8 napra a városi fogyasztási adófelügyelőségnek közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek, névszerint Stolar Jenő és Palóczy Pál, kik italmérési engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és az ipartestület is nyújthatnak be a fentebb jelzett idő alatt a városi fogyasztási adófelügyelőséghez észrevételeket.

Arad, 1907. évi március hó 14.

A városi tanács.

Földes Kelemen

orvosi laboratoriuma

Aradon, Deák Ferenc-utca.

Végez:

hugy, köpet, bélsár, gyomortartalom és hányadék, vér, koros folyadék-gyülemek, epe és huygkőképződmények, némi szervek váladékai, torok lepedék, ondó, anyatej és kor-szövet-tani vizsgálatokat mér sékelt díjazásért. 288

1027—1907. pm.

Hirdetmény.

A mészáros és hentes iparosok országos congressusa Budapesten 1907. évi március hó 31-én s a következő napokon fog megtartatni.

A congressuson részt venni szándékozókat értesitem, hogy a congressus tárgysorozatát úgy a részvétel feltételeit hivatalomban a hivatalos órák alatt betekinthelek s ugyanott a jelentkezési ívet is aláírhatják.

Aradon, 1907. évi március hó 11-én.

Varjasz, polgármester.

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu

tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Magyar kir. államvasutak igazgatóság

49756—1907. F. IV. szám.

Árverési hirdetmény.

A kézbesíthetetlen küllemények a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban d. e. 9 órakor a következő napokon fognak azonnali készpénz fizetés mellett nyilvános árverésen eladatni.

Állomáson	1. 6. március hó
Bpest dpart	21-én
Győr	26-án
Szatmár-Németi	26-án
Eszék	26-án
Pécs	26-án
B.-Csaba	26-án
Pápa	27-én
Arad	27-én
Nagyvárad	27-én
Ujvidek	27-én
Bpest. ny. p	28-án

Budapest, 1906. évi március hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjazatik.)